

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV VĚD O UMĚNÍ A KULTUŘE

bakalářská práce

Fanfikce a Real Person Fiction na českém internetu

Autor: Lucas James Tóth

Studijní obor: Estetika

Vedoucí práce: Mgr. David Skalický, Ph.D.

2024

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu použitých zdrojů.

V Českých Budějovicích 30. dubna 2024

Podpis:

Poděkování

Rád bych poděkoval svým kamarádům z univerzity za psychickou podporu při psaní této práce. Velké díky patří rovněž vedoucímu této práce Mgr. Davidovi Skalickému, Ph.D. za jeho vstřícný a trpělivý přístup. Za podporu také děkuji své rodině, která ve mě nikdy neztratila víru.

Abstrakt

Bakalářská práce pojednává o fanfikci, zvláštním literárním žánru, který píše fanoušci v rámci fandomu, a její odnoži Real Person Fiction, ve které se fanouškovské povídky týkají reálných osob. Rozdělena je na osm kapitol, ve kterých je rozebíráno, jak lze fanfikci a Real Person Fiction definovat, z jakého důvodu nelze tyto povídky oddělovat od fandomu, kdo jsou autoři a čtenáři těchto povídek, historie fanfikce a mediálního fandomu a jak žánry ve fanfikci fungují. Poslední dvě kapitoly se věnují Real Person Fiction a kontroverzím, které tyto povídky produkují.

Klíčová slova: fanfikce, real person fiction, fandom, mediální fandom

Abstract

This bachelor thesis deals with fan fiction, a special literary genre written by fans within fandom, and its offshoot Real Person Fiction, in which fan stories concern real persons. Divided into eight chapters, it discusses how fan fiction and Real Person Fiction can be defined, the reasons why these stories cannot be separated from fandom, who the authors and readers of these stories are, the history of fan fiction and media fandom, and how genres in fan fiction work. The last two chapters deal with Real Person Fiction and the controversies these stories produce.

Keywords: fanfiction, real person fiction, fandom, media fandom

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Definice fanfikce.....	3
3	Fandom, mediální fandom, autoři a čtenáři	7
3.1	Autoři	9
3.2	Čtenáři.....	12
4	Historie fanfikce	14
4.1	První derivativní díla	14
4.2	Derivativní díla jako nástroje sociální kritiky.....	15
4.3	Příchod fandomu.....	16
4.3.1	Janeismus	17
4.3.2	Sherlockiáni	18
4.3.3	Historie na české scéně a internet	20
5	Žánry ve fanfikci.....	24
5.1	Slash.....	27
5.2	Ship, shipping a shipper.....	29
6	Oblíbené a specifické mediální fandomy.....	30
6.1	Fandomy ve světě	30
6.2	Fandomy u nás	31
7	Real person fiction	34
7.1	Definice RPF.....	34
7.1.1	Celebrita jako fiktivní postava	34
7.1.2	Kánon.....	35
7.1.3	Fandom	36

7.1.4	Žánrová typologie RPF a motivace autorů	37
7.1.5	Kontroverze spojené s RPF.....	39
8	Real person fiction na českém internetu	41
8.1	One Direction.....	41
8.2	Kovy.....	45
8.3	Babica, Zdeněk Pohlreich a ship Ivana Bartoše s Vítem Rakušanem	47
9	Závěr	51
	Seznam literatury	53
	Seznam internetových zdrojů.....	54

1 Úvod

Fanfikce je zvláštní literární žánr, jemuž se dostává akademické pozornosti až v posledních letech. Český psané anebo do češtiny přeložené vědecké publikace o fanficcích jsou nepočtené. Přitom příběhů, které se řadí mezi fanfikce, lze na českém internetu najít tisíce, na zahraniční síti dokonce statisíce. Nejedná se tak o žádný vzácný fenomén. Fanfikce jakožto literární tvorba není známá ani široké veřejnosti. Udržuje se především v kruzích fanoušků, z nichž některé mohou čítat miliony členů, třeba jako u světově oblíbených příběhů z kouzelnického světa Harryho Pottera. Fanfikce vychází z per fanoušků, ale především z jejich touhy neopouštět své oblíbené fikční světy, měnit je podle vlastních preferencí, doplňovat je vlastním pokračováním, případně si pohrávat s nedourčenostmi v původním příběhu.

Tato práce se bude zabývat fanfikcí jakožto samostatnou literární tvorbou. Nejdříve bude stanovena definice, která fanfikce oddělí od jiné literární tvorby. Dále budou vysvětleny jednotlivé části této definice a představíme si i alternativní pohled na derivativní literaturu, který se vymezuje proti obecnému chápání derivativní literatury jako něčeho původním textům podřazeného. Ve stejné kapitole si také objasníme, co se v případě fanfikce myslí kánonem, a jak se tato tvorba staví k autorským zákonům.

V další kapitole bude ústředním tématem fandom chápáný jako subkultura fanoušků, ze které pochází autoři i čtenáři fanficcí. Uvedu možné motivace, které fanoušky vedou ke psaní fanficcí, a také krátce pojednám o genderovém a věkovém složení mediálního fandomu. Ukážeme si několik stereotypů, skrze které na fandomy pohlíží široká veřejnost, a jak se to s těmito stereotypy má dnes. U autorů se budu zabývat tím, jak ve své tvorbě využívají intertextuálních vztahů, jakým způsobem jejich motivaci mohou podporovat ostatní členové fandomu a co si o fanficcích myslí někteří profesionální spisovatelé. Vysvětlím pojem „setření čarového kódu“, jenž umožňuje vydání fanfikce bez hrozby porušení autorských práv. Že mohou fanfikce být cestou k vlastní tvorbě i bez setření čarového kódu se pokusím poukázat na přelíčení příběhu jedné americké spisovatelky, které psaní fanficcí zachránilo kariéru. U čtenářů si vysvětlíme, proč fanfikce čtou a proč je pro ně důležité znát původní díla. Zabývat se budu také základním problémem, se kterým se čtenáři potýkají, kterým je velký počet fanficcí

s pravopisnými, gramatickými a dalšími chybami. Zmíním také způsoby, jak čtenáři komunikují s autory.

Dále se podíváme na historii fanfikce, kde budu hovořit o prvních derivativních dílech a o tom, jak již v minulosti derivativní díla posloužila jako nástroj sociální kritiky. Pokračovat budu výkladem o příchodu fandumu a historii fanfikcí a fandumů na české scéně a internetu.

Následně vysvětlím, jakou roli ve fanfikci hrají žánry a jakým způsobem autoři a čtenáři fanfikce dodatečně třídí. Zvláštní pozornost budu věnovat specifickému subžánru „slash“, který tematizuje homosexuální vztah dvou mužů. Poukáži také na to, jak je pro fanouškovské povídky důležitá vztahová složka příběhu a na jakém principu funguje párování postav.

V další kapitole pojednám o oblíbených mediálních fandomech ve světě i u nás a navážu představením některých specifických českých fandumů.

Dále se budu zabývat Real Person Fiction, zvláštní odnoží fanfikce, která produkuje povídky o reálných osobách, nejčastěji celebritách. Pokusím se ji definovat a rozeberu jednotlivé složky této definice. Vysvětlím, jak u Real Person Fiction fungují žánry, čím jsou autoři a čtenáři motivováni a jaké se s těmito díly pojí kontroverze.

Na závěr umístím pod drobnohled Real Person Fiction na českém internetu. Zvlášť pojednám o povídkách na chlapeckou hudební skupinu One Direction, o povídkách na youtubera Karla Kováře alias Kovyho a zkráceně o několika humorných povídkách o Jiřím Babicovi, Zdeňku Pohlreichovi a politikách Ivanu Bartošovi a Vítu Rakušanovi.

2 Definice fanfikce

Fanfikci můžeme definovat jako derivativní literaturu založenou na úzkém intertextovém vztahu s původním textem, který se označuje jako kánon. Fanfikce vznikají v rámci fandomu a jsou pro něj tvořeny. Jsou to neautorizovaná díla a svým autorům nevynášejí žádný zisk.¹

Abychom však mohli této definici porozumět, je třeba si ji podrobněji rozebrat. Slovo „fanfikce“ je českým překladem anglického „fanfiction“, které se skládá ze slov „fan“ (fanoušek) a „fiction“ (beletrie). Už samotný název tak napovídá, že se jedná o literaturu psanou fanoušky.

Pojem derivativní literatura hovoří o odvozenosti od jiného textu, v tomto případě kánonu. Kánon je český překlad anglického „canon“, což je zkratka pro „canonical fictional universe“. Kánonem se má na mysli původní dílo, na jehož námět je fanfikce vytvořena. Kánon však nemusí nutně být pouze originální text, komiks, film, seriál či jiný druh média. Kromě kánonu mohou fanoušci respektovat ještě tzv. fanon, který obsahuje interpretace sdílené mezi fanoušky, ale nejsou kánonem zcela potvrditelné. Do kánonu se mohou zařadit například i doplňkové informace, které autoři původního díla uvádí v reakci na dotazy fanoušků na svých sociálních sítích.

Za takovouto doplňkovou informaci můžeme považovat třeba status na profilu Wizing World² na platformě X (původně Twitter), oficiálním profilu tvůrců Harryho Pottera, který tvrdí, že v Bradavicích vždy nebyly toalety, ale že čarodějové vykonali svou potřebu kdekoli a svůj exkrement jednoduše nechali kouzlem zmizet. Tuto tzv. trivi³ mnozí fanoušci odmítli se skepsí a tvrzením, že do kánonu nezapadá, protože v návaznosti na jiné události v příběhu nedává smysl. Protože je to však něco, co uvedli přímo samotní tvůrci, jsou fanoušci nuceni ji do kánonu přijmout. To ale neznamená, že by ji autoři fanfikcí nemohli ve svých příbězích vynechat, pokud s ní nesouhlasí, nebo jít zcela proti kánonu.

¹ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 32.

² Hogwarts didn't always have bathrooms... Dostupné z: <https://twitter.com/wizingworld/status/1081242428105998336>.

³ Od anglického „trivia“ – znalost, vědomost.

Zajímavé pojetí vztahu derivativní literatury ke svému kánonu nabízí Abigail Derecho v eseji „Archontic Literature“. Tato esej vyšla v roce 2006 ve sbírce esejí *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet: New Essays*. Derecho zde tvrdí, že označení derivativní literatura není pro fanfikce dostatečně příhodné a přichází s vlastním pojmem „archontic literature“, který zde překládám jako archontická literatura. Pojem „archontic“ si vypůjčuje z díla Jacquese Derridy, podle jeho definice archivů jako navždy se rozšiřujících a nikdy nekončících.⁴

Derecho souhlasí s tím, že fanfikce je subžánr derivativní literatury, ale toto označení odmítá skrze argument, že slovo „derivativní“ na fanfikce vrhá stín negativních konotací jako něčeho kánonu podřazeného, s menší kvalitou a menší významností. Řadí proto fanfikce mezi archontickou literaturu, která místo odvozování pracuje s principem virtuálního archivu, tedy že každé původní dílo je jako archiv, jenž na sebe neustále nabaluje nové artefakty. Tento archiv pohání archontický princip, který zamezuje archivu zůstat stabilním a nečinným. Láká ostatní autory k tomu, aby do něj vstupovali, vypůjčovali si z něj, na základě toho vytvářeli vlastní artefakty a zároveň jimi archiv rozšiřovali. Koncept archontické literatury také odstraňuje pomyslné hranice, na kterých funguje pojetí kánonu, a tudíž tvrdí, že žádný nový artefakt nijak nenarušuje dílo původní, ale pouze se zařazuje do jeho archivu.

Aby však nedošlo k tomu, že se za archontickou literaturu bude považovat jakékoliv dílo⁵, doplňuje Derecho výměr, že archontická literatura je pouze taková, která je zcela vědomě intertextuální a ke své intertextualitě se hlásí. Fanfikce se ke své intertextualitě hlásí skrze konvence svého žánru, a to například tím, že titul původního díla, ze kterého vychází, uvádí již ve svém názvu, nebo jsou na webových stránkách zařazeny pod příslušnou rubriku. Vydané knihy, spadající podle Derecho do archontické literatury, se pak vždy samy označují jako pokračování, revize, nebo doplnění nějakého již existujícího díla.

Abych pojem archontické literatury lépe vysvětlil, pokusím se jej demonstrovat na příkladu filmových adaptací Harryho Pottera. Fikční svět Harryho Pottera započal knihami, které jeho autorka J. K. Rowling psala mezi lety 1997 až 2007. Tyto knihy

⁴ HELLEKSON, Karen a Kristina BUSSE. *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet: New Essays* [e-kniha]. Kapitola „Archontic literature“, nestránkováno.

⁵ Derecho cituje Barthesa, který tvrdil, že intertextualita je podmínkou jakéhokoliv textu.

posloužily jako základní stavební kámen archivu Harryho Pottera. Staly se tím, co fanoušci běžně nazývají kánon. Když poté vznikly filmové adaptace, něco si doplnily, něco poupravily a něco vynechaly. Fanoušci pak na tyto úpravy reagovali mnohdy negativně a dovolávali se toho, že se adaptace striktně nedržely kánonu. V konceptu archontické literatury však doplnění a úpravy, které filmy uskutečnily, původní knihy (kánon) nijak nenarušily, ale naopak se zařadily do archivu samotného fikčního světa. Artefakty v archivu archontické literatury proto nikdy nerozporují původní dílo, ale spíše dokumentují alternativní verze příběhu.

Pojem archontické literatury Abigail Derecho je sice zajímavý, ale ve výsledku toho na definici fanfikce příliš nemění. Vysvětlení je pro nás však důležité, máme-li se později držet její terminologie v pojednání o historii derivativních děl jako nástroje sociální kritiky. Klíčovým pro fanfikce zůstává intertextový vztah ke kánonu, který jsem se již pokusil vysvětlit.

V případě Harryho Pottera se nejspíše většina fanoušků shodne, že kánonem jsou knihy o Harrym Potterovi napsané J. K. Rowling. Od autorů a čtenářů fanfikcí se očekává, že budou knihy znát. Samozřejmě existují i fanfikce, které důkladné znalosti kánonu nevyžadují, protože postavy, místa a děj z původního díla mohou být natolik pozměněny, že s kánonem skutečně sdílí pouze nejnutnější zákonitosti fikčního světa, především v podobně aletických omezení⁶, díky čemuž stačí znalosti pouze velice základní. Existují však i tací fanoušci, kteří knihy nikdy nečetli a zhlédli jenom filmy. Filmy pro ně budou kánonem a pokud budou číst fanfikce, které závisí na kánonu podle knih, nebudou některým věcem, které filmové adaptace vynechaly nebo změnily, rozumět.

Fanfikce vznikají v rámci fandomu. Co je to fandom budu rozebírat v další kapitole. V definici je pro nás fandom důležitý proto, protože je virtuálním místem, odkud pochází autoři i čtenáři fanfikcí.

V použité definici je důležité i tvrzení, že fanfikce jsou neautorizovaná díla, která autorům nepřinášejí zisk. Naprostá většina fanfikcí, která dnes vzniká, se opírá o díla,

⁶ V případě Harryho Pottera jde zejména o zákonitosti magie v tomto fikčním světě, tedy že existují lidé, kteří nekouzlí (mudlové) a ti, kteří kouzlí (kouzelníci). Kouzelníci k užívání magie většinou potřebují hůlku atd. Doležel tyto akční schopnosti osob řadí mezi aletická omezení, kam patří i kauzality a časové a prostorové parametry. DOLEŽEL, Lubomír. *Heterocosmica*, s. 122.

kteřá podléhají autorským právům. Fanoušci své fanfikce proto píší pod neustálou pohrůžkou porušování autorských práv. Soudy mezi fanoušky píšícími fanfikce a vlastníky autorských práv jsou však velice výjimečné. Největší riziko hrozí v případě, kdy by autor na fanfikci začal jakýmkoliv způsobem vydělávat. Například tak, že by ji nechal otisknout a výtisk prodával. Tohoto rizika jsou si však autoři fanfikcí vědomi, a i když se na svých přiběžích vydělávat nechystají a zveřejňují je pouze v rámci k tomu určených webových stránek nebo je posílají přátelům, uvádějí tzv. disclaimer⁷. Riziko je proto pro obvyčejného fanouškovského autora minimální, a to i z toho důvodu, že cesta od fanfikce až k soudu není zcela přímočará. Především by se muselo stát to, že si vlastník autorských práv konkrétní fanfikce všimne a rozhodne se ji řešit, což je mezi stovkami, ne-li tisíčkami fanfikcí na internetu málo pravděpodobné. Jak se však dozvíme později, byli i tací autoři, kteří některé webové stránky požádali o smazání fanfikcí na svá díla a bylo jim vyhověno.

Fanfikce se tak mohou autorským zákonům do určité míry vyhýbat. Opomenout ale nemůžeme ani osobní názory některých autorů původních děl, kteří otevřeně vyjadřují souhlas nebo nesouhlas s tím, aby fanoušci jejich fikčních světů fanfikce psali. Například J. K. Rowling oficiálně psaní fanfikcí schvaluje⁸ a podporuje pod podmínkou, že zůstanou online, nekomerční, autoři se nevydávají za samotnou autorku a pokud jejich texty obsahují násilí nebo sexuálně explicitní materiál, musí být umístěny tak, aby k nim neměly přístup děti. Oproti tomu spisovatel R. R. Martin s fanfikcemi na svá díla nesouhlasí⁹ a fanoušky nabádá, aby raději psali vlastní tvorbu, protože si myslí, že vypůjčování jakýchkoliv cizích fikčních světů je lenost.

⁷ Prohlášení, že nejsou autory ani vlastníky díla, ze kterého čerpají.

⁸ Friction over Fan Fiction. Dostupné z: <https://reviewcanada.ca/magazine/2008/07/friction-over-fan-fiction/>.

⁹ George R.R. Martin: Hands off my characters. Dostupné z: <https://www.smh.com.au/entertainment/books/george-rr-martin-hands-off-my-characters-20131108-2x6fb.html>.

3 Fandom, mediální fandom, autoři a čtenáři

Fandom je nejčastěji definován jako sdružení fanoušků. Mediální fandom je pojem používaný Henrym Jenkinsem, který označuje subkulturu fanoušků, které spojuje společný zájem především o díla z oblasti popkulturní literatury, filmů, seriálů, komiksů, mangy a anime. Pojmem mediální fandom se Jenkins snaží oddělit fanoušky literatury, filmů atd. od fanoušků například sportovních anebo hudebních, u kterých se aktivity jako psaní fanfikce obvykle nepředpokládají. Toto vymezení však není tak jednoduché, neboť existují i fanfikce vznikající na poli mimo mediální fandom (tak, jak ho vymezuje Jenkins), především v podobě Real Person Fiction, o které budu pojednávat dále.

V rámci mediálního fandomu lze jako příklady zmínit třeba fandom seriálu *Hvězdné brány* nebo fandom knih a filmů o Harrym Potterovi. Fandom je pro tvorbu fanfikce klíčový, neboť právě v tomto společenství fanoušků se mohou texty spolehlivě šířit a nacházet své čtenáře. Ve fandomu se také rodí samotní autoři, kteří skrze spřízněné fanoušky nachází jak publikum, pro které fanfikce vytvářejí, tak mnohdy i žádanou odezvu a diskuzi.

Fanouškem/členem fandomu může být kdokoliv, kdo projeví o určité dílo zevrubnější zájem a kdo sám chce být součástí fandomu. Být fanouškem a členem fandomu totiž neznamená jen pasivně číst anebo sledovat film či seriál. Fanoušci ve fandomu vědomě touží být, chtějí s ostatními fanoušky o svém oblíbeném díle diskutovat, polemizovat nad místy nedourčenosti, psát a číst fanfikce a účastnit se i mnoha dalších aktivit, jako například srazů. Členové fandomu tak vytváří svou vlastní participativní kulturu.

Henry Jenkins ve své knize *Pytláci textů* označuje fanoušky dokonce za aktivní tvůrce, kteří „svébytně pracují s významy“¹⁰. Podle Jenkinse je vlastní tvorba fanoušků často motivována nejen uctíváním jejich objektu zájmu, ale i frustrace.

Jenkins na tuto frustraci upozorňuje několikrát v podkapitolách o fandomech vybraných seriálů¹¹. Nejčastěji byli diváci rozhořčeni například pokračování jejich oblíbeného seriálu, které se rozcházelo s jejich očekáváním, či úplným ukončením natáčení.

¹⁰ JENKINS, Henry. *Pytláci textů* [e-kniha]. Nestránkováno.

¹¹ Tamtéž.

Fanoušci pak svou nespokojenost tvůrcům seriálu vyjadřovali skrze dopisy a petice, ale téměř nikdy nebyli vyslyšeni. Nezbylo jim tak nic jiného, než tyto křivdy alespoň „podomácku zalepit“ tvorbou fanfikcí, jež šly proti kánonu v místech, se kterými fanoušci nebyli spokojeni, nebo vytvářely pokračování, kterého se již na obrazovkách nedočkali.

Poměr mužů a žen a jejich průměrný věk v mediálním fandomu není lehké vyzkoumat, možná je to i zcela nemožné. Veronika Abbasová ve své knize *Fanfikce: Ženská literatura nového věku* ve snaze dobrat se k genderovému a věkovému složení fandomu pracuje s několika typy informací. Zkoumá statistiky návštěvnosti fanouškovských festivalů, počty registrovaných uživatelů na fandomových webových stránkách, výsledky dotazníků a průzkumy bloggerů. Dochází k přibližnému závěru, že většinu čtenářů a autorů fanfikce tvoří ženy mezi 20 a 30 lety. Jak však správně sama dodává, tyto výsledky vzhledem k mnoha proměnlivým nelze považovat za uspokojivé, neboť numerické statistiky nejsou pro zkoumání světa fandomu a fanfikcí vhodné.¹² Přesto, jak naznačuje i název knihy Veroniky Abbasové, lze fanfikce s rezervou považovat za literaturu, kterou vytváří především ženy. Tuto myšlenku podporují i do fandomu intimně zasvěcení autoři knihy *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet: New Essays*, kteří často o autorech fanfikcí hovoří jako o ženách.

Veřejné mínění o fanoušcích z mediálního fandomu je často ovlivněno stereotypy. Henry Jenkins začíná první kapitolu s názvem „Začněte trochu žít!“ přelíčením televizního skeče, který si tropil žerty z fanoušků seriálu *Star Trek*. Z něj pak vyvozuje sedm nejčastějších stereotypů – (1) že fanoušci jsou pouze pobláznění konzumenti, kteří si zakoupí jakýkoliv merch¹³ jejich objektu zájmu, (2) veškerý volný čas věnují hromadění nedůležitých informací o jejich objektu zájmu, (3) glorifikují popkulturní díla s nízkou hodnotou, (4) nejsou schopni přes svou posedlost žít normální život a odlišit fantazii od reality, (5) jejich záliba je dělá zženštilými anebo je zbavuje sexuality, (6) kvůli svému zájmu nemohou navazovat partnerské vztahy a (7) jsou dětinští a mentálně nevyspělí.¹⁴

¹² ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 48.

¹³ Zkratka pro anglické „merchandise“, které označuje zboží s tematikou seriálu, filmu, knihy, komiksu, kapely, internetového baviče atp.

¹⁴ JENKINS, Henry. *Pytláci textů* [e-kniha]. Neustránkováno.

Veronika Abbasová vyjmenované stereotypy ukazuje na trojici popkulturních děl – japonském seriálu *Muž z vlaku* (2005), románu *Sherlock* (Graham Moore, 2010) a knize *Fangirl* (Rainbow Rowell, 2013). Všimá si toho, jak tato díla se stereotypy o fanoušcích pracují, jak se je snaží bořit a ukazovat fanoušky v novém světle. Vybírá pak to, co mají tato díla společného a co naznačují o problémech, se kterými se musí sami fanoušci potýkat. „Kdybychom si měli shrnout, co mají uvedené prezentace fanoušků společné, je to ve dvou případech ze tří (*Muž z vlaku* a *Fangirl*) pocit studu a určité společenské vydědění, obava z nepochopení a opovržení. Všechny tři pak ukazují fanoušky jako ty, kteří si podle názoru většinové společnosti pletou realitu s fikcí a nechápou, co je důležité.“¹⁵ Avšak vzhledem k tomu, že *Muž z vlaku* i *Fangirl* se především staví na stranu fanoušků, Veronika Abbasová předpokládá, že pozitivních zobrazení fanoušků bude v budoucnu přibývat a stereotypy tak postupně mizet.¹⁶ Můžeme však uvažovat i nad tím, že narůstající potřeba po pozitivním zobrazování fanoušků nepramení pouze ze strany fandomu, ale i ze strany samotných producentů. Po roce 2000 se v Japonsku pohled na otaku¹⁷ zlepšil, a to v návaznosti na skutečnost, že se anime a manga staly pro Japonsko výdělečné coby exportní artikl.¹⁸ Dnes to můžeme nejvýznamněji pozorovat v množství merche, který se hojně prodává například k franšíze *Star Wars*. V době, kdy se většina vizuálních děl dostává k divákům především skrze streamovací služby na internetu (kdy si diváci platí celou službu, nikoliv jednotlivá díla) a kdy je velice snadné obstarat si vizuální dílo zdarma nelegálně, se totiž merch zdá jako jeden z mála způsobů, jak si zajistit výdělek i mimo smlouvy se streamovacími službami.

3.1 Autoři

Jak již bylo zmíněno, podle Jenkinse autoři píší fanfikce motivováni kombinací uctívání a frustrace. Důležitým nástrojem jejich tvorby je intertextualita – fanfikce jsou postaveny na vztahu ke svému výchozímu textu, kterému se říká kánon.

Základní intertextuální vztah má v rámci fanfikcí několik forem: Prequel jako fanfikce, jejíž děj se odehrává před dějem kánonu; sequel odehrávající se po ději kánonu a „plnění děr“, které je situováno souběžně s kánonem a zaplňuje místa nedourčenosti.

¹⁵ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 56.

¹⁶ Tamtéž, s. 57.

¹⁷ Fanoušci japonského anime a mangy.

¹⁸ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 49.

Patří k nim ale také crossovery, o kterých píšou více v kapitole „Žánry ve fanfikci“, a další intertextové vztahy, například mezi fanfikcemi navzájem. Setkat se lze i s využíváním fanonu, tedy tropů a klišé, které ve fandomu vznikají. Jde například o představu fanoušků, že Albus Brumbál z Harryho Pottera pravidelně konzumuje citronové bonbóny, nebo že Draco Malfoy nosí kožené kalhoty, což jsou informace pocházející z fanfikcí.¹⁹ V případě Brumbálových bonbonů je v kánonu pouze naznačeno, že má nejspíš rád citronovou zmrzlinu, neboť je to také vstupní heslo do jeho osobních prostor v Bradavicích.

Kromě prvotní motivace autory pohání také výzvy (challenges) a tzv. prompty (od anglického prompt – nabádat, navrhnout).²⁰ Prompty jsou nápady fanoušků na fanfikce, které by rádi četli. Může se jednat o holý koncept, například že se Daniel Jackson z *Hvězdné brány* omylem promění v ženu pomocí neznámé mimozemské technologie, nebo přímo věty, kterou má povídka obsahovat, např.: „Toho dne si Daniel uvědomil, že ho Unasové přitahují více než vědecky.“ Výzvy jsou pak pokročilejší prompty se dvěma a více podmínkami. Třeba, že Daniel se musí změnit v ženu, objevit přitažlivost k Unasům, najít si mezi nimi partnera, ale ten partner nesmí být Unas Chaka, načež jeho partnera unesou Goa'uldi. Prompty a výzvy nejsou pouze přáním fanoušků přečíst si fanfikci, která by je potěšila, ale zábavu skýtá také sledování, jak si s jejich úkolem poradili různí autoři.

V předešlé kapitole jsem zmínil autora populárních knih George R. R. Martina, který nesouhlasí s psaním fanfikcí na svá díla a fanoušky nabádá, aby dělali místo toho vlastní tvorbu. Autoři fanfikce ve velké míře nestojí o psaní vlastních děl, neboť je na psaní fanfikcí baví setrvávání v jejich oblíbeném fikčním světě. Najdou se však i tací, kteří se rozhodnou pro tzv. setření čarovného kódu, to znamená zachování příběhu fanfikce, ale odstranění všech indicií, které prozrazují jejich náležitost k určitému kánonu, třeba jmen a prostředí, což dovoluje vydání těchto děl jako vlastní tvorbu. Známým případem je světově populární kniha *Padesát odstínů šedi* od autorky užívající pseudonym E. L. James, která příběh zprvu napsala jako fanfikci na knižní sérii *Stmívání* od Stephenie Meyer. U takovýchto případů je pak snadné souhlasit s představou o autorech fanfikcí jako o pytlácích, kteří kradou na cizí půdě, Abbasová však zastává názor, že lepší

¹⁹ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 71-72.

²⁰ Tamtéž, s. 93.

pohled na autory je ten, že jsou to především lidé, kteří využívají své přirozené kreativity.²¹

Pro některé autory však může být psaní fanfikcí cestou k vlastní tvorbě i bez toho, aniž by využívali setření čarového kódu jako třeba E. L. James. Fanfikce jsou pro ně nejen zábava, kterou mohou dělat bez nátlaku, se kterým se spisovatelé setkávají, když píšou něco vlastního, co se chystají vydat, ale i trénink (ani s tím by G. R. R. Martin nesouhlasil). Známa americká spisovatelka vystupující pod pseudonymem Rachel Caine se v eseji „Preying for more“²² svěřila s příběhem o svém vztahu k psaní fanfikcí. Caine se snažila prorazit jako profesionální spisovatelka. Mezi lety 1991 a 1996 napsala několik knih, ale nakonec zjistila, že její prodeje za moc nestojí a vydavatel ji dále odmítl s tím, že by se nejspíše měla věnovat něčemu jinému. Vydala pak ještě další dvě knihy, ale v roce 1999 se ocitla zcela bez vydavatele, inspirace a vyhlídek do budoucnosti jakožto profesionální spisovatelka. Útěchu hledala ve fandomech seriálů, z nichž nejdůležitější se pro ni stal fandom seriálu *Prey*, který se vysílal v roce 1998. Seriál skončil velkým cliffhangerem²³, ale druhé řady už se diváci nedočkali. Bylo proto logické, že fanoušci toužili po pokračování, kterého se jim mohlo dostat jedině skrze fanfikce. Tento dnes již zapomenutý seriál neměl velkou fanouškovskou základnu ani čerstvě po svém vysílání, ale jak Caine naznačila, onomu fandomu to jedině prospělo. Našla si v něm přátele a napsala několik fanfikcí, které byly tak dobré, že fanoušci jednu z nich dokonce omylem považovali za skutečnou epizodu. Napsala z fikčního světa *Prey* celkem deset kratších příběhů a jeden fanfikční román o sto tisíci slovech. Cca v roce 2001, kdy román dokončila a kdy už byla smířená s koncem své profesionální kariéry, dostala nápad na nové originální dílo, které se seriálem nemělo nic společného. Kniha byla úspěšná, dočkala se pokračování, napsala další romány a v průběhu následujících let Caine prodala zhruba tři miliony výtisků přeložených do devatenácti různých jazyků. Jak sama napsala, fanfikce a přátelé z fandomu ji udrželi „u klávesnice“. Nebála se ani tvrdit, že jí zmiňovaný seriál (a psaní fanfikcí) zachránil kariéru.

²¹ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 14.

²² JAMISON, Anne. *Fic: Why Fanfiction Is Taking Over the World* [e-kniha]. Nestránkováno.

²³ Napínavé zakončení díla.

3.2 Čtenáři

Motivace čtenářů fanfikcí se obvykle neliší o té, kterou disponují i autoři. Čtou-li fanfikce, činí tak především proto, aby setrvali ve svém oblíbeném fikčním světě. Někteří mohou následovat vlastní oblíbené autory i do jiných fandomů, ovšem tam jim může stát překážkou skutečnost, že fanfikci bez znalosti kánonu lze porozumět jen výjimečně (jsou to právě ty povídky, které mají s kánonem minimum společného). Čtenář fanfikce ke hledání obsahu ke čtení využívá všechny třídící systémy, o kterých píše v kapitole „Žánry ve fanfikci“. Nástrojů k nalezení díla, které jim bude pravděpodobně vyhovovat nejvíce, tak mají mnohem více, než kdyby se museli prodírat stejným počtem profesionálně vydaných knih, jež uvádí většinou jen zastřešující žánr a předestírají děj skrze anotaci. Jelikož ale platí, že fanfikci může napsat kdokoliv a nepotřebuje k jejímu zveřejnění žádný souhlas (minimálně) korektorů, ocitají se čtenáři doslova v záplavě textů nízké kvality, ve které musí pečlivě hledat takové, které nejen vyhovují tomu, jaký druh příběhu chtějí číst, ale i tomu, kolik pravopisných a jiných chyb jsou ochotni tolerovat.

Wattpad je snadno dostupný archiv nejen fanfikcí, především díky rozhraní jak pro internetový prohlížeč, tak mobilní aplikaci. Rozhraní je uživatelsky přívětivé, což se bohužel nedá říct o některých jiných archivech. V českém prostředí Wattpadu lze pozorovat, že spousta čtenářů chyby v povídkách nevnímá anebo ignoruje. Klíčový je pro ně příběh. Jelikož však algoritmus Wattpadu upřednostňuje povídky s největší čteností a hlasy²⁴, vzniká v rámci této platformy jeden zásadní problém – do popředí se často dostávají díla s gramatickými a pravopisnými chybami, nevyvinutým stylem atp., což může být některým náročnějším čtenářům velice nepříjemné. Zdlouhavé prodírání se povídkami plnými chyb, které Wattpad nabízí, ale i povídkami jinde, se snaží ulehčovat web ffdenk.cz, který je zřejmě největším takovým počinem u nás. V záhlaví své stránky píše: „ČTENÁŘI SOBĚ, ČTENÁŘI ČTENÁŘŮM.“ Jedná se o webovky, které katalogizují české i anglické fanfikce včetně překladů a dávají čtenářům prostor k ohodnocení jednotlivých děl formou recenze a známky. Vyhledávat lze podle názvu povídky anebo autora, ale v nabídce je i rubrika řazení podle procentuálního hodnocení a skrze stránku se statistikami podle fandomu. Povídky se zde hodnotí čísly 1 až 5 s tím, že 5 je nejlepší. Výsledné hodnocení je pak průměrem všech udělených známek.

²⁴ Jednotlivé kapitoly lze ocenit hvězdičkou.

Z tohoto důvodu to vždy také nemusí být spolehlivé, pokud povídku ohodnotil zatím jen jeden čtenář. Většina povídek se 100 % je právě tento případ. V recenzích tvůrci webu zakazují diskuzi. Často se tak můžeme u jednotlivých povídek setkat s nedostatečným vysvětlením, proč povídku čtenáři hodnotí tak či onak, nebo dokonce pouze se třemi tečkami a jinými výplněmi, kdy si čtenář nepřeje do recenze psát žádný text, ale udělit pouze známku.

I když autory a čtenáře rozdělují do dvou podkapitol, v žádném případě je nelze vnímat odděleně. Jelikož dnes najdeme většinu fandomových základů výhradně na internetu, jsou autoři i čtenáři v téměř přímém kontaktu. Velký počet archivů fanfikcí umožňuje čtenářům přidávat k povídkám nebo jednotlivým kapitolám komentáře, díky kterým mohou komunikovat s autorem a ostatními čtenáři. Oddělit je nemůžeme ani proto, že mezi nimi lze hledat osoby, které jsou autory i čtenáři zároveň. Co se týče komentářů, případně diskuzí mezi více čtenáři anebo s autorem, obsahy se různí. Pro Wattpad jsou typické krátké komentáře čtenářů, které neposkytují žádnou obohacující zpětnou vazbu. Může to být způsobeno tím, že komentáře lze „přilepovat“ přímo na konkrétní odstavce, a tak se mnohdy čtenáři a čtenářky rozplývají např. nad tím, že je v příběhu použito jejich jméno. Ostatní archivy, například blog candita.cz autorky fanfikcí užívající přezdívku Blanch, mohou na první pohled oproti Wattpadu vypadat seriózněji a najdeme zde především vážnější komentáře, ovšem ve významně menším počtu. Komentáře reagují například na to, jak se postavy v příběhu chovají a jakou emoci to ve čtenáři vyvolalo. S hodnotícími komentáři se však na stránkách jako Wattpad a candita.cz téměř nesetkáme. Zvláště na Wattpadu od takových komentářů může odrazovat hrozící konflikt nejen s autorem, ale i s ostatními čtenáři, kteří s vyjádřeným názorem nesouhlasí. Kdežto na zmiňovaném ffdenik.cz nejsou negativní hodnocení nijak výjimečná. Někteří recenzenti zcela uvolněně píšou třeba o nepochopení, proč se ostatním lidem daná fanfikce líbila. Konfliktu se bát nemusí, neboť na jejich recenzi nikdo nemůže přímo odpovědět, ani by kvůli zakázaným diskuzím nic takového činit neměl.

4 Historie fanfikce

4.1 První derivativní díla

Derivativní díla před příchodem fandomu nemůžeme považovat za fanfikce. Rozcházel by se to s definicí, kterou jsem pro svou práci stanovil. To ale neznamená, že bychom jim nemohli říkat alespoň předchůdci fanfikcí.

Jako první derivativní díla můžeme za jistých okolností vidět například *Epos o Gilgamešovi* nebo *Nový zákon*, který navazuje na *Starý zákon*.²⁵ V případě *Eposu o Gilgamešovi* narážíme na skutečnost, že je odvozen z mýtu, který se před vznikem písma předával ústně. *Nový zákon* pak vysvětluje spoustu příběhů *Starého* jako předzvěsti Ježíše Krista.

Derivativní literatura existovala i ve středověku, ale problémem je, že u těchto děl není snadné určit autora. Pojetí role autora ve středověku se totiž zásadně liší od pojetí, které se rozšířilo během romantismu. Z již existujících děl antiky nebo od církevních otců se však čerpalo zcela běžně, dokonce to bylo žádoucí.²⁶

Jedno z prokazatelně derivativních děl lze nalézt v pokračování básnického díla *Román o růži*, které napsal Jean de Meun v roce 1275.²⁷ Avšak i Giovanni Boccaccio pro svůj *Dekameron* hledal inspiraci ve francouzských, italských, latinských, indických a perských pramenech. Pozdější autoři se zase obraceli k *Dekameronu*, například i Hynek z Poděbrad, který dekameronské příběhy přeložil a upravil. V roce 1614 autor pod pseudonymem Alonso Fernández de Avellaneda napsal pokračování *Dona Quijota* (1605). Cervantes na tento čin odpověděl vlastním pokračováním, v němž vyjádřil nesouhlas s Avellanedovým dílem.²⁸

V osmnáctém století se pak dostáváme k prvnímu vážnějšímu střetu autora s amatérskými spisovateli, kdy Daniel Defoe označil autory, kteří si vypůjčovali z jeho děl, za „únosce“, již svými deriváty jeho díla narušovali. V roce 1710 byl na území Velké Británie schválen první autorský zákon. Vycházení derivativních děl se značně

²⁵ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 33.

²⁶ Tamtéž.

²⁷ Tamtéž.

²⁸ Tamtéž, s. 34.

omezilo, ale i přesto se pokračování vydávala dál, například k románům Jane Austenové, pro Carollovu *Alenku v říši divů* nebo příběhy Sherlocka Holmese. U nás jde o pokračování *Švejka* od Karla Vaňka.²⁹

Do soudního sporu se dostala například Alice Randall se svým dílem *The Wind Done Gone* (2001), které parodovalo americký román *Jih proti Severu* (1936). Dědicové Margaret Mitchel Randall žalovali, neboť se její dílo příliš podobalo původnímu a ještě mezi jejich vydáními neuplynulo zákonných sto let, po nichž zanikají autorská práva. Protože to však byla parodie, ke kterým je zákon mírnější, obě strany nakonec využily mimosoudního vyrovnání.³⁰

4.2 Derivativní díla jako nástroje sociální kritiky

Když Henry Jenkins hovořil o fanfikci jako o motivované kombinaci uctívání a frustrace, nevědomky postihl jeden rys, který byl společný i předchůdcům fanfikce. Abigail Derecho volí alternativní vyprávění o historii fanfikce a do popředí v něm staví to, jak prvotní archontická díla (máme-li se držet její terminologie) poháněla frustrace z diskriminace, předsudků, ale i síly kanonických textů (v tomto případě myšleno jako literární kánon) podílet se na stereotypech o rase, genderu, sociální třídě a národu.

„Archontická literatura jakožto žánr trvale přitahovala sociálně znevýhodněné skupiny lidí, které hledaly vhodné prostředky pro sebevyjádření,“ píše Derecho.³¹ Svůj alternativní výklad pak začíná u archontické literatury sedmnáctého století, ale nezapomíná zmínit, že archontickou literaturu jako nástroj kritiky využívali i antičtí Řekové u politicky zabarvených převyprávěních mýtů.

Díla Mary Wroth a Elizabeth Cary (která v roce 1613 napsala údajně první divadelní hru napsanou ženou s názvem *The Tragedy of Mariam, the Fair Queen of Jewry*) se podle Derecho dnes považují za příklady raného moderního feminismu, neboť zpodobňují anglickou aristokratickou společnost jako nesmyslnou a nespravedlivou. Podle Derecho si rané ženské autorky vybraly pro své psaní žánr archontické literatury, neboť v něm spatřovaly příležitost, jak vynést na světlo nerovnoprávnost žen, což dělaly

²⁹ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 34.

³⁰ Tamtéž, s. 35.

³¹ HELLEKSON, Karen a Kristina BUSSE. *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet: New Essays* [e-kniha]. Kapitola „Archontic literature“, nestránkováno.

skrze vstupování a přidávání do archivů textů psaných muži. Jejich snahy však byly tehdejšími muži zlehčovány anebo ignorovány.

Další příklad ženské archontické literatury Derecho nachází až v roce 1792, kdy Maria Romero napsala svůj překlad a rozšíření díla *Lettres d'une peruvienne* od Madame du Graffigny. Tehdy sice ženy publikovaly častěji než v dobách, kdy žila Mary Wroth, ale přiznání autorství bylo pro ženy stále složité. Všechna vzniklá pokračování díla Madame du Graffigny upravují to, jakým způsobem román končí (hlavní hrdinka v původním díle odmítá žádost o ruku). Derecho tak zde nachází první archontickou literaturu motivovanou nespokojeností čtenářek (frustrací z příběhu samotného), ve které našly svůj způsob, jak prosadit vlastní přání a očekávání.

Podle jejího tvrzení však archontická literatura jakožto nástroj sociální kritiky zažila nejvydatnější období ve dvacátém století až do dneška, začínající příchodem postkoloniální a etnické americké literatury. U postkoloniálních děl se jedná například o dílo Carlose Bulosana *America Is in the Heart* z roku 1946 a u etnické americké archontické literatury *M. Butterfly* od Davida Henryho Hwanga z roku 1988, založeného na Pucciniho opeře *Madama Butterfly* a novinovém článku o francouzském diplomatovi, který měl nevědomky homosexuální aféru s čínským transvestitou.³²

4.3 Příklad fandomu

První fandomy podobné těm, které známe dnes, se objevily kolem děl Jane Austenové a Sherlocka Holmese od A. C. Doylea. Ve 20. století se začaly vydávat fanouškovské magazíny, kterým se říkalo „fanzin“. Byly to fanoušky psané a vydávané časopisy obvykle situované kolem jednoho konkrétního fandomu. „Fanziny obsahovaly komentáře k povídkám v profesionálních časopisech, novinky o fanouškovských aktivitách i amatérské povídky a ilustrace,“ píše Veronika Abbasová.³³ Ve fanzinech se daly najít první fanfikce dostupné širšímu publiku.

Velkým milníkem v rozvoji fandomu byla dvacátá a třicátá léta 20. století, kdy začala na světlo vystupovat sci-fi literatura. Rozvoj vědeckofantastické literatury byl nepochybně odpovědí na průmyslovou revoluci 18. a 19. století. Ve dvacátých letech

³² HELLEKSON, Karen a Kristina BUSSE. *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet: New Essays* [e-kniha]. Kapitola „Archontic literature“, nestránkováno.

³³ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 38.

Hugo Gernsback vydával svůj časopis *Amazing Stories* (1926), kde vytvořil jeden z prvních prostorů pro fanoušky – dopisovou rubriku. Gernsback se obecně považuje za zakladatele žánru sci-fi, ale vynechat nemůžeme ani Julese Verna, který se narodil o více než padesát let dříve, nebo H. G. Wellse.

Roku 1930 se objevil první sci-fi fanzin *The Comet*. Výroba těchto tiskovin byla díky novým tiskařským metodám levná, což přispělo k jejich šíření. V tom stejném období se konala i první fanouškovská setkání, první nejspíše ve Filadelfii v roce 1936. Světové setkání pak 4. července 1939 v New Yorku, s názvem World Science Fiction Convention. Dnes toto setkání známe jako Worldcon.³⁴

Neustálá potřeba fanoušků uvnitř fandomu společně komunikovat nakonec vedla k tomu, že se počínaje osmdesátými léty se vzkvétající popularitou internetového média fandom přemístil právě tam, do spletitých zákoutí internetových stránek. Fanziny a jiná předtím fanoušky oblíbená média, jako třeba diskuze přes email a ještě dříve dokonce dopisy, postupně zanikla a internet je nahradil ve všech směrech.

4.3.1 Janeismus

Jane Austenová vydala svůj nejslavnější román *Pýcha a předsudek* v roce 1813. O sto let později napsala Sybil Brintonová svůj román *Old Friend and New Fancies*, který byl pokračováním tří Austenových děl najednou. Nebylo to první derivativní dílo na romány Austenové, ale k fanfiktím se blížilo nejvíce.³⁵

Na začátku 20. století byla díla Jane Austenové natolik oblíbená, že vzniklo hnutí s názvem „janeismus“. Janeismus se zajímal o autorku i její díla. Členové hnutí tehdy byli především muži – nakladatelé, profesori a literáti. Jejich diskurz však nebyl akademický, ale spíše fanouškovský. Austenovou označovali za drahou, božskou a nepřekonatelnou Jane. Rozebírali možné osudy postav, jako kdyby byly skutečně žijící.³⁶ Toto chování již od moderních fandomů nemá vůbec daleko.

Určitá podoba janeismu se dochovala do dnes. Najít můžeme například webovou stránku The Republic of Pemberley na adrese pemberley.com. Tato webovka se zabývá

³⁴ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 38.

³⁵ Tamtéž, s. 36.

³⁶ Abbasová zde cituje Claudii Johnosonovou.

životem Austenové a jejími fikčními světy. Dokonce díla nabízí zdarma k přečtení v digitální verzi, včetně několika fanfikcí. Dokumentuje krom jiného i reálná místa ze života Austenové včetně datací, kdy na těchto místech pobývala, či místa z jejích románů. Zmiňují například farářství Steventon, které dnes již zaniklo, kde Austenová bydlela od narození v roce 1775 až do roku 1801, kdy se s rodinou odstěhovala do města Bath v jihozápadní Anglii. K dnešnímu datu však v této rubrice „Jane Austen Locations“ na Pemberley většina odkazů nefunguje, což značí, že popularita stránek klesla anebo jim tvůrci již nevěnují pozornost.

Kromě obrázku o tom, jak vypadají fandomové webové stránky, Pemberley přináší i svědectví o vzniku (jakéhokoliv) fandumu přebývajícím na internetu. V části „about us“ totiž tvůrci uvádí, že stránka vznikla v roce 1997 z tzv. bulletin board³⁷, kterou v roce 1996 založila Amy Bellinger na popud diskuzního emailového seznamu³⁸ s názvem AUSTEN-L. Zajímavé však je, že Pemberley byla především stránka pro fanoušky filmové adaptace *Pýchy a předsudku* z roku 1995. Dá se tak předpokládat, že jejich kánonem byl původně tento film. Stránku vedla až do roku 2000 Amy Bellinger s Myrettou (její příjmení neuvádějí). Po roce 2000 Amy „moved on to pursue other interests,“³⁹ což naznačuje nomádkou povahu všech fanoušků.⁴⁰

4.3.2 Sherlockiáni

Oproti románům Austenové započal Sherlock Holmes svou cestu v masových médiích, jak píše Anne Jamison ve své knize *Fic: Why Fanfiction Is Taking Over the World* z roku 2013. A. C. Doyle nejdříve napsal dva romány s postavou Sherlocka *A Study in Scarlet* (1887) a *The Sign of the Four* (1890), ale nesešly se s velkým úspěchem. V roce 1891 však začal publikovat skrze magazín *The Strand* krátké příběhy o Sherlockovi a jeho popularita raketově vzrostla. Doyle se později přiznal k tomu, že původní příběhy zkrátil, zjednodušil a poslal do magazínu především proto, aby se na jeho stránky dostal. Cíleně tak svá původní díla přizpůsobil pro poptávku. Uvědomil si, že tehdejší

³⁷ Online komunikační systém na způsob nástěnky, na kterou mohli přispívat jednotliví uživatelé podle témat.

³⁸ V začátcích internetového seskupování fanoušků se diskuze o oblíbených fandomech prováděly přes email. Tuto informaci dosvědčuje i Henry Jenkins v *Pytlácích textů*.

³⁹ About Us. Dostupné z: https://pemberley.com/?page_id=11874.

⁴⁰ O této povaze fanoušků Henry Jenkins pojednává v *Pytlácích textů* v kapitole „Fanoušci, pytláci a nomádi“.

magazíny by mohly být populárnější, kdyby v nich místo jednorázových příběhů byly příběhy na pokračování, které ke konkrétnímu magazínu čtenáře „zavážou“.⁴¹ Díky tomuto Doylovu počínu se prodeje *The Strand* rozrostly na 500 000 kusů. Jamison pro srovnání uvádí Dickense, jehož nejpopulárnější romány tohoto čísla dosáhly až za celý jeho život. Sherlock Holmes se díky tomu stal předmětem nejvíce spin-offů, napodobenin a adaptací ve všech médiích vůbec.⁴²

Fanoušci Doylova Sherlocka Holmese si říkají Sherlockians (Sherlockiáni). Dříve si formálněji říkali Holmesians (Holmesiáni). A. C. Doyle byl tehdejšími fanoušky vnímán jako pouhý zastupitel skutečného autora Sherlockových příběhů, neboť je psal z pohledu postavy Johna Watsona, Sherlockova parťáka, který o svém příteli Sherlockovi v příbězích vyprávěl. Fanoušky proto jiná Doylova díla nezajímala. Doyle toto předvídal a odmítl být zastíněn svými vlastními výtvy. Z tohoto důvodu se rozhodl v roce 1893 Sherlocka zabít. Byl našťvaný, že fanoušky zajímají pouze ta jeho díla, která sám považoval za jednodušší a podřadnější literaturu, na které chtěl jenom vydělat peníze. Jeho pokus však neuspěl. Rozhořčení fanoušci ho v dopisech označovali za hrubiána, chodili po ulicích ve smutečném a noviny dokonce otiskly nekrology postav. Tato mohutná vlna nevole Doylovi nepřinesla nárůst prodeje jeho ostatních děl, jak doufal, ale přinesla Sherlocku Holmesovi ještě větší popularitu a začaly se objevovat všelijaké divadelní hry, napodobeniny a parodie, například *The Adventures of Picklock Holes*, osm příběhů, které vyšly v magazínu *Punch*. Všechna díla však byla legální, nebo je nikdo nezpochybnil, jak píše Anne Jamison. Doyle však z nich pravděpodobně neobdržel ani korunu.

V letech 1901 až 1902 se na popud lačnicích fanoušků Doyle rozhodl publikovat další příběh v *The Strand*, tentokrát *The Hound of the Baskervilles*, který byl situován do Sherlockovy minulosti. Sherlock tak znovu ožil, přesto zůstal mrtvý. Až o deset let později Doyle konečně svolil k jeho skutečnému povstání z mrtvých v příběhu *The*

⁴¹ Jamison zde přímo cituje Doylovu autobiografii z roku 1924.

⁴² JAMISON, Anne. *Fic: Why Fanfiction Is Taking Over the World* [e-kniha]. Kapitola „The Sherlock Holmes Material: A Study in Fanfic“, nestránkováno.

Adventure of the Empty House.⁴³ O Sherlockovi nakonec psal až do roku 1927.⁴⁴ Doylův případ je proto jedním z prvních, které dokazují sílu fanouškovské základny.

V průběhu let vznikala i přes Sherlockovo zmrtvýchvstání řada dalších parodií a napodobenin. Ve 20. letech pak Sherlockiáni založili v Londýně a New Yorku sdružení a věnovali se typicky fandomovým činnostem – vydávali fanzin *Baker Street Journal*, předčítali si fanfikce a diskutovali a psali o Sherlockově fikčním světě nejen fanouškovsky, ale i s akademickým nádechem.⁴⁵ Sherlockiáni se hojně vyskytují i dnes. Oblibu Sherlocka Holmese značně podpořil především film *Sherlock Holmes* z roku 2009, ve kterém účinkuje herec Robert Downey Jr., který výrazně zazářil o rok dříve ve filmu *Iron Man* od Marvelu. *Sherlock Holmes* režiséra Guye Ritchieho se dočkal pokračování v roce 2011 a další se chystá údajně na rok 2024. Lze tak předpokládat, že fandom Sherlocka Holmese přežije i do budoucna.

4.3.3 Historie na české scéně a internet

Předchůdce čistě českých fanfikcí nalezneme v díle Josefa Červinky, který napsal v osmdesátých letech pokračování *Rychlých šípů* od Jaroslava Foglara. Své pokračování pojmenoval *Poselství ze Stínadel*.⁴⁶

Rozvoj fanfikce v českých zemích byl značně ovlivněn politickou situací, jež zabraňovala importu děl, jako byl *Star Trek*. Stejně tak nebylo jednoduché sdružování fanoušků a tvorba tiskovin. Ty si fanoušci museli tisknout sami a ilegálně (samizdatem).⁴⁷ Jakub Macek ve své knize *Fandom a text* z roku 2006 mimo jiné mapuje vznik československého fandomu a jeho vývoj do roku 1989. První předchůdce fandomového uskupení byl Klub Julese Vernea, který vznikl v roce 1969. Jeho existence však vlivem politické situace netrvala dlouho. O deset let později, v reakci na stať „Přímluva za budoucnost“ Ludvíka Součka, založili studenti Matematickofyzikální fakulty Univerzity Karlovy první klub fanoušků fantastiky, který pojmenovali Villoidus. Klubů se poté objevilo více a i když jejich činnosti byly pololegální, již se podobaly

⁴³ JAMISON, Anne. *Fic: Why Fanfiction Is Taking Over the World* [e-kniha]. Kapitola „The Sherlock Holmes Material: A Study in Fanfic“, nestránkováno.

⁴⁴ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 37.

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ Tamtéž, s. 41.

⁴⁷ Tamtéž, s. 42.

fandomům ze Západu. Scházeli se, vedli mezi sebou diskuze a vydávali samizdatem vlastní fanziny. V roce 1982 pořádal pardubický studentský klub fanoušků sci-fi první hromadné setkání československého fandomu. Toto setkání, nazvané jako Parcon, se stalo tradicí a vedlo k tomu, že se založilo mnoho dalších klubů. K pořádání setkání se v roce 1984 odhodlaly i ostatní kluby a vznikla tak setkání jako např. Minicon, Pivocon, Dracon atd. Československý fandom se však stále od západních fandomů značně lišil, především již zmíněnými omezeními politickou situací. Macek cituje Ondřeje Neffa, který rozdíl mezi československým a západním fandomem viděl i v motivaci jeho členů. Nárůst tvorby fanoušků fantastiky na konci sedmdesátých let chápal jako reakci na „post-normalizační suchopár“.⁴⁸ Podle Neffa se lidé zkrátka nudili a chtěli se zabavit, což u západních fandomů tak jednoduché nebylo.

Veronika Abbasová však zdůrazňuje, že rozdíl byl i v tom, že v českých fanzinech se fanfikce neobjevovaly předtím a ani dlouho po revoluci. Jana Glocarová našla nejspíše první fanfikci ve fanzinu *Thorin* (z fandomu děl J. R. R. Tolkiena). Byla to fanfikce Michala Špačka z roku 1994.⁴⁹ České fanfikce v českých fanzinech tak neměly dlouhého trvání, neboť brzy nato přišel internet.

Vznikl web remort.wz.cz, kde v roce 1999 uživatelka sexena uveřejnila první českou femslashovou⁵⁰ povídku fandomu seriálu *Xena* (1995) s názvem *Ve třech*. V roce 2000 pak na český internet přibyla webovka jcsoft.cz/fantasy, která se později přestěhovala na adresu panprstenu.info. Obsahovala nejen důležité info pro fanoušky fandomu, ale i fanfikce. V roce 2001 se objevila podobná webovka fantasy-scifi.net. O dva roky později pak na scénu přišla stránka fan.wz.cz, která se zaměřovala na fandom Harryho Pottera.⁵¹ Dnes však stránka, zdá se, již nefunguje.

Na Západě si fanoušci přivykali na internet o něco dříve, konkrétně na konci osmdesátých let. Centry fanouškovské aktivity na internetu byly usenetové⁵² diskuzní skupiny na principu bulletin board, o kterých jsem se již zmínil v podkapitole o janeismu. V devadesátých letech se fanoušci dorozumívali také přes emailové seznamy

⁴⁸ MACEK, Jakub. *Fandom a text*, s. 38.

⁴⁹ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 42.

⁵⁰ Fanfikce obsahující romantický anebo sexuální vztah mezi dvěma a více ženami.

⁵¹ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 42.

⁵² Systém elektronických diskuzních skupin.

a začaly vznikat menší archivy fanfikcí. 15. října 1998 pak na internet vstoupila stránka fanfiction.net, která je největším archivem fanfikcí na světě. Založili ji fanoušci sci-fi seriálu *X-Files*.⁵³ Dnes však fanfiction.net hostuje nejen *X-Files*, ale i fanfikce stovek různých fandomů pod kategoriemi jako anime/manga, knihy, komiksy, hry, divadelní hry, filmy, TV atp. V rámci kategorií se pak dělí podle kánonů. Nalezneme tam přes 1 milion fanfikcí psaných v angličtině. V kategorii filmů například vede *Star Wars* s 60 tisíci fanfikcemi a na druhém místě *Avengers* s cca 52 tisíci fanfikcemi. Pro zajímavost *X-Files* s cca 12 tisíci fanfikcemi dnes již zastínil seriál *Supernatural*, který má v archivu 127 tisíc fanfikcí. *Sherlock* se drží na čtvrtém místě v kategorii TV (seriály) s cca 60 tisíci příběhy. Archivu vévodí *Harry Potter*, který pod sebou vede 847 tisíc fanfikcí.

Stránka se v průběhu let potýkala s několika problémy ohledně autorských práv a několikrát musela změnit své podmínky užívání, což vedlo k odstranění mnoha povídek.⁵⁴ Stránku dokonce o odstranění některých fanfikcí požádali samotní autoři děl, například Anne Rice, která napsala knižní sérii *The Vampire Chronicles*, z níž asi nejznámějším dílem, které se dočkalo i filmové adaptace, bylo *Interview with the Vampire* z roku 1976. Filmová adaptace šla do amerických kin v roce 1994 a upíra Louise v něm ztvárnil tehdy nepříliš známý Brad Pitt, jenž si na filmu vybudoval značnou fanouškovskou základnu. Zakončení filmu doslova volalo po pokračování, kterého se však fanoušci v uspokojivé míře nedočkali. Dá se tak předpokládat, že fanfikcí vznikla spousta a fanoušci museli být následně nesmírně zklamání, když se jejich fanfikce z archivu fanfiction.net odstranily. To je však jen můj osobní odhad. Krom fanfikcí na některé fikční světy v tomto archivu nenajdeme ani Real Person Fiction, tj. „fanfikce“ založené na skutečně žijících osobách. Zakázány zde byly v roce 2003. Uživatelka darkaccalia520 na fóru FanFiction tvrdí, že se tak stalo ze strachu, že by stránky celebrity žalovaly.⁵⁵ Omezeny byly i fanfikce s tématy pro dospělé a některé se přesunuly na alternativu na adrese adult-fanfiction.org.⁵⁶

⁵³ JAMISON, Anne. *Fic: Why Fanfiction Is Taking Over the World* [e-kniha]. Podkapitola „The X-Files, Buffy, and the Rise of the Internet Fic Fandoms“, nestránkováno.

⁵⁴ FanFiction.Net. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/FanFiction.Net>.

⁵⁵ Diskuzní fórum FanFiction.net. Dostupné z: <https://www.fanfiction.net/topic/2872/156784689/About-Real-Person-Fiction>.

⁵⁶ FanFiction.Net. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/FanFiction.Net>.

„Hypertextový charakter internetu umožňuje jeho uživatelům okamžitě přecházet ze stránky na stránku, z fanfikce na fanfikci i z fandomu na fandom,“ píše Veronika Abbasová.⁵⁷ Uvádí ale také zajímavou myšlenku, že přemístěním fanouškovské komunikace na internet se lidé opět navrací k ústní tradici (anebo k tradici anonymních autorů ve středověku), neboť autoři fanfikcí na internetu používají místo svých skutečných jmen pouze přezdívky, které jsou často přehlíženy anebo zapomenuty, uvádějící tak jejich vytvořený obsah do společného majetku celého internetu.⁵⁸ Fanfiction.net však není jedinou stránkou hostující fanfikce. Populární je i alternativa archiveofourown.org, nebo autoři svá díla zveřejňují na menších stránkách skrze blogové systémy jako např. livejournal.com.

Dnes je však velice populární i stránka wattpad.com, která sama sebe označuje jako „největší světovou komunitu pro vyprávění příběhů“. K červenci 2023 čítala 97 milionů uživatelů a dokonce na úvodní stránce píše, že: „Wattpad demokratizoval vyprávění příběhů pro novou generaci rozmanitých Gen Z spisovatelů a jejich fanoušků.“⁵⁹ Autory stránka láká na příslib, že jejich dílo může být zfilmováno, stát se předlohou pro seriál nebo může být publikováno v tištěné formě. Je však patrné, že tento příslib z pochopitelných důvodů nemůže platit na fanfikce. Wattpad se ale od FanFiction.net liší tím, že Real Person Fiction fanfikce nezakazuje. U všech děl také zveřejňuje reklamu a nabízí bezreklamový režim za příplatek, což začíná rozporovat definici fanfikce – tedy že fanfikce nemají autorům vydělávat peníze. Na jednu stranu to platí, neboť Wattpad do svého programu, ve kterém mohou autoři svá díla monetizovat, zdá se nepřijímá fanfikce, ale na druhou na fanficcích vydělává sám Wattpad zveřejněnou reklamou. Proč se zatím nikdo nepustil do soudního sporu s tvůrci Wattpadu se mi zjistit nepodařilo.

⁵⁷ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 40.

⁵⁸ Tamtéž.

⁵⁹ Úvodní stránka. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/>.

5 Žánry ve fanfikci

Žánr fanfikce, pokud bychom chtěli využívat tradičního pojetí žánru, určuje v první řadě samotný kánon. Označovat však fanfikce na Harryho Pottera jenom jako fantasy nebo Sherlocka Holmese jenom jako krimi je nedostatečné. Než se však pustím do vysvětlení, jak a proč autoři a čtenáři třídí fanfikce, považuji za přínosné zmínit problematiku žánru jako takového.

Žánr je konvencí – „nepsanou dohodou“ mezi autory a publikem. Aby mohl vzniknout nový žánr, je nejdříve potřeba díla, které se od ostatních žánrů odlišuje natolik, že si vyžaduje nového zařazení. Žánr dílo staví do kontextu a tím nejen vytváří podmínky pro nalezení vhodného publika, ale poskytuje i percepční zkratku. Jako příklad uvedu Pabla Picassa, jednoho ze zakladatelů kubismu. Když Picasso v roce 1907 namaloval Avignonské slečny, pojem „kubismus“ ještě neexistoval. Ten přišel až o něco později, když si lidé všimli, že obrazy Picassa a podobných umělců nelze zařadit ani do jednoho ze stávajících stylů. Jelikož dnes víme, že kubistický styl mimo jiné sleduje zobrazované předměty z několika úhlů zároveň, a proto se jeví pokřiveně, jsme schopni sdělení díla rozklíčovat rychleji, než kdybychom nevěděli, že se jedná o kubismus. Stejně tak to funguje i u filmů, knih a seriálů. Chystáme-li se zhlédnout westernový film, budeme již předem očekávat, co na plátně uvidíme. Jeho pochopení pro nás bude díky označení žánru snazší. Jak bylo již řečeno, žánr také napomáhá v nalezení vhodného publika. Tedy takového, které např. westernové filmy vyhledává, čímž zároveň filtruje to, které jej nevyhledává. A zde se dostáváme k základnímu problému. Žánr může potenciální fanoušky stejně dobře přilákat jako odradit, což je dnes ve zdánlivě nekonečném počtu děl všeho druhu přístupného téměř každému skrze např. streamovací služby značně nežádoucí. Tvůrci komerčního obsahu se na tuto situaci snaží vyzrát kombinováním a rozbíjením žánrů, což zmiňuje i Henry Jenkins, když píše, že televizní pořady mají typicky neostré hranice žánru, čímž se snaží zapůsobit na co nejširší publikum. Dnes se proto stává žánrové označení poměrně nespolehlivé. Krom zastřešujících žánrů díky tomu vznikají ještě podžánry, u fantasy například historická fantasy, vznešená fantasy, mýtická fantasy, současná fantasy (ve smyslu, že se příběhy odehrávají v nám blízké době) atd.

Stejným způsobem si své podžánry žádá i fanfikce, máme-li se orientovat v tak velkém počtu fanfíkcí, jako má např. fandom Harryho Pottera. První úroveň žánru, kterou mám na mysli zastřešující označení, případně s označením podžánru, vyplývá ze samotného kánonu. Tradiční žánrová typologie proto pro fanfikce není důležitá tolik, jako typologie slash, het a gen, jenž se soustředí na vztahy postav, které v dané fanfikci figurují. Nelze ji však zavrhnout úplně. Již zmiňovaný web fanfiction.net na tradiční žánry u jednotlivých fanfíkcí stále spoléhá, díky čemuž lze třídit mezi příběhy uvnitř jednoho fandomu, které se soustředí jen na vztahy, a příběhy, které přinášejí spíše drama nebo dobrodružný obsah.

Pro slashové fanfikce je klíčový romantický vztah mezi postavami stejného pohlaví. Někdy se slash používá pro všechny homosexuální vztahy, někdy jenom pro dva muže, přičemž pro dvě ženy platí femslash. Het označuje fanfikce zacílené na heterosexuální romantický vztah a gen neromantická témata, např. rodinu či charakterovou studii. Čtenáře a čtenářky dále uvnitř tohoto rozdělení zajímá ještě tzv. ship, který sleduje, které (obvykle dvě) postavy jsou ve fanfikci v páru.⁶⁰ Některé internetové archivy fanfíkcí se mohou soustředit pouze na jednu kategorii, např. daily-slash.cz, který shromažďuje přímé odkazy na slashové fanfikce na ostatních stránkách. Oproti tomu jiné archivy mohou třeba slash naopak odmítat.

Do třídícího systému fanfíkcí patří také tagy (česky štítky). Na většině archivů se uvádějí v angličtině, ale můžeme se setkat i s českými tagy, případně s kombinacemi obojího. Na Wattpadu se k tagům přidávají ještě klíčová slova, která tagy částečně nahrazují. Pro tagy je buď vyhrazena v archivu zvláštní kolonka, kam se uvádějí, což umožňuje využívání tzv. filtrů, nebo se uvádějí v názvu. Mnoho wattpadových fanfíkcí využívá jak klíčová slova, tak tagy přímo v názvu. Můžeme se tam setkat i se speciálním znakem fajfky (✓), který dává na vědomí, že fanfikce je dokončena, čehož využívá i archiveofourown.org, který označení pro dokončenou povídku přidává mezi ostatní ikony (např. ikonka pro homosexuální tematiku atp.), jež se zobrazují v náhledu povídek. V rámci Wattpadu a ostatních archivů je totiž běžné, že spousta příběhů autoři nikdy nedokončí. Čtenáři proto někdy cíleně vyhledávají jen dokončená díla. Jako příklad uvádím fanfikci, jejíž celý název zní: *Talk To Me » Elena & Derek (Crossover*

⁶⁰ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 58.

TVD/TW) /✓⁶¹. „Talk To Me“ je název povídky, „Elena & Derek“ označuje ship a „Crossover TVD/TW“ jsou tagy.

Mezi fanfikcemi se vyskytuje i velké množství děl, která nejsou postavena především na řešení vztahů. Může se jednat o humorné povídky, poezii atp. Zvláštní sortou jsou pak tzv. *crossovers* (v překladu křížení, mísení, přechod). Počestěle crossovery jsou fanfikce, které kříží dva nebo více fandomů. Příkladem může být zmiňovaná fanfikce *Talk To Me* od wappadové uživatelky Tewulinka, která (jak poznáme už podle štítku v názvu „crossover TVD/TW“) kříží fandomy *The Vampire Diaries* a *Teen Wolf*. Crossovery si mohou hladce vypůjčovat postavy z jiných fandomů a využívat je v narativu, jako by se nic zvláštního nedělo, nebo naopak toto křížení přímo tematizují. Například fanfikce *A Study in Magic* se zabývá tím, co by se stalo, kdyby Harryho Pottera místo tety a strýce vychovával Sherlock Holmes a John Watson, kterému je v rámci tohoto příběhu změněno pohlaví na ženské.⁶²

Za zmínku stojí také označení angst a hurt/comfort. Angst (volně lze přeložit jako úzkost, utrpení) fanfikce se zabývají utrpením postav, a to fyzickým, duševním anebo emocionálním. Hurt/comfort (ublížení a utěšení) se soustředí kolem situací, kdy je nějaké postavě nejčastěji fyzicky ublíženo mučením, zraněním, nemocí atp. a následně je někým zachráněna, vyléčena a dostává se jí útěchy.⁶³

Zajímavé je i tzv. domesticity, volně přeloženo jako život v rodině a rodinný krb.⁶⁴ Fanfikce s tímto podžánrem se vyznačují zobrazeními příhod z běžného života, např. ze zaměstnání, školy anebo trávení volného času. Za příklad můžeme považovat začátek wappadové fanfikce *Avengers v ČR*⁶⁵, ve které se superhrdinové známí z filmů Avengers od Marvelu rozhodnou uniknout svým fanouškům a odletí na dovolenou soukromým letadlem do zapadlé české vesničky na jihu Moravy. Výjimečný není ani výskyt tzv. PWP povídek. Jejich název pochází z anglického „Porn Without Plot“, ale někteří fanoušci si tuto zkratku vysvětlují také otázkou „Plot? What plot?“, což

⁶¹ Talk To Me » Elena & Derek (Crossov... Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/56640980-talk-to-me-%C2%BB-elena-derek-crossover-tvd-tw-%E2%9C%93>.

⁶² ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 65.

⁶³ Tamtéž, s. 66.

⁶⁴ Tamtéž, s. 69.

⁶⁵ Avengers v ČR [FF]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/158290813-avengers-v-%C4%8Drff>.

odkazuje k tomu, že PWP nemá žádný příběh a soustředí se kolem erotiky. Pokud povídka obsahuje příběh i explicitní erotiku, označuje se jako „smut“.

5.1 Slash

Název „slash“ je odvozen od lomítka (anglicky slash), které se obvykle dává mezi jména shipovaných postav, jako například Kirk/Spock. Když Henry Jenkins začíná svou kapitolu „„Vítejte v bisexualitě, kapitáne Kirku.“ Slash a komunita“, vybírá si pro názornou ukázkou právě fanfikci na pár Kirk a Spock ze seriálu *Star Trek*. Podle Jenkinse slash vznikl jako žánr v rámci fandumu *Star Treku* (jež se také považuje za první mediální fandum) na začátku sedmdesátých let, když autorky fanfikcí začaly rozvíjet ship mezi Kirkem a Spockem. Mnohým fanouškům a o fanfikcích píšícím lidem se to pochopitelně nelíbilo, nesouhlasili s tím a argumentovali, že je to narušování kánonu a dehonestace postav i samotných herců. Slash však byl i přesto nakonec přijat a dnes je běžnou součástí většiny fandumů. Henry Jenkins dokonce píše, že: „Slash fikce nicméně představuje významný žánr fanouškovské literatury a možná je vůbec nejoriginálnějším příspěvkem fandumu na poli populární literatury.“⁶⁶

Elizaberth Woledge s názorem Henryho Jenkinse, že slash je zcela nový a unikátní druh literatury, nesouhlasí a umisťuje slash a mainstreamové ekvivalenty do literárního světa, který pojmenovává „intimatopia“.⁶⁷ Inspiruje se Salmonem a Symonsem, kteří heterosexuální romantické romány vkládají do světa „romanotopia“, pro který jsou typická díla, v nichž hrdinky překonávají překážky na cestě ke svému vysněnému manželovi. V intimatopii je naopak klíčové zkoumání intimity. „Intimatopic texts“, které překládám jako intimatopické texty, podle Woledge sice sdílejí stylistické prvky s romancí a pornografií, ale zásadně se od těchto sousedících druhů literatury liší. Romance a pornografie oddělují sex a intimitu, ale intimatopické texty naopak tyto dva elementy spojují. Podle Woledge nemůžeme mezi intimatopické texty řadit všechny slashové fanfikce, avšak můžeme díky tomuto pojmu najít paralely mezi slashovými fanfikcemi a profesionálně vydávanými texty. Intimatopia je homosociální svět, ve kterém blízkost dvou mužů vede k intimitě prezentované na takové úrovni, která není

⁶⁶ JENKINS, Henry. *Pytláci textů* [e-kniha]. Kapitola „„Vítejte v bisexualitě, kapitáne Kirku.“ Slash a komunita“, nestránkováno.

⁶⁷ HELLEKSON, Karen a Kristina BUSSE. *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet: New Essays* [e-kniha]. Kapitola „Intimatopia Genre Intersections Between Slash and the Mainstream“, nestránkováno.

běžná. V intimatopii je homosociální spojení dvou postav zobrazováno jako smírné s homosexuálními aktivitami a slashové fikce vždy pochází z kánonu, který již homosociální spojení obsahuje zobrazením věrného přátelství mezi dvěma muži, jako například Kirka a Spocka ze *Star Treku*. Woledge uvádí, že stejný typ velmi blízkého přátelství lze nalézt i v americké literatuře devatenáctého století (kam by mimo americkou literaturu spadal i *Obraz Doriana Graye* od Oscara Wildea). Já si však myslím, že bychom ho našli i v mýtickém vyprávění o Achilleovi a Patroklovi. Autorky slashové fikce homosociální prostředí postav zesilují tím, že postavy izolují například umístěním na neznámou planetu, kde jsou samy, a na tomto intenzivním homosociálním prostředí pak staví homosexuální vztah obou protagonistů. Příkladem může být Jenkinsem zmiňovaná fanfikce *The Cosmic Fuck* od Gayle Feyrerové. Homosociální pozadí je pro autorky slash logickou podmínkou, bez které by vztah mezi protagonisty nedával smysl. Intimatopické profesionálně publikované texty pak využívají stejný princip. U nás je poměrně známou knihou *Achilleova píseň* od Madeline Miller, která využívá právě homosociálního pozadí u vztahu mezi Achilleem a Patroklem a staví je v rámci příběhu do homosexuálního soužití. Sex v intimatopických textech, je-li přítomen, neaspíruje na pornografii, ale je nástrojem k rozvoji intimity mezi postavami. Je završením spojení obou postav, jež se tímto způsobem stávají „jedním“ i fyzicky. Mýtické vyprávění o Achilleovi a Patroklovi samozřejmě sex přímo nenaznačuje, ale obrazy intimního spojení můžeme hledat např. v tom, že podle Homérovy *Illiady* byl Achilleus k Patroklovi něžný, zatímco k ostatním arogantní.

Vrátím-li se z této odbočky k Jenkinsovi, slash dále rozebírá a dochází mimo jiné k tomu, že jestli je pravda, že fanfikce píše z naprosté většiny ženy, pak o něm můžeme přemýšlet jako o snaze žen zhmotnit alespoň na papíře své tužby po sexuálním vztahu mezi sobě rovnými. Tomuto tvrzení přikyvují i Kristina Busse a Karen Hellekson, když v úvodu své knihy v podkapitole „Fan Fiction and Fan Studies“⁶⁸ píše o tom, že homosexuální vztah ve fanfikci symbolizuje idealizovaný heterosexuální vztah, který si více váží vnitřní kompatibility partnerů, opravdové lásky a hlubokého přátelství, než volby sexuálního partnera. Ve stejné sbírce esejí je mimo jiné zmíněno, že slash je dílo erotické fantazie od žen pro ženy, které je vytvářeno bez okovů cenzury.

⁶⁸ HELLEKSON, Karen a Kristina BUSSE. *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet: New Essays* [e-kniha]. Nestránkováno.

5.2 Ship, shipping a shipper

Pojem ship, tedy sdělení, které dvě postavy jsou v dané fanfikci tematizovány jako pár, pochází z anglického „relationship“. „Shipping“ je pak pojmenováním pro celý fenomén jakožto představy fanoušků o romantickém anebo sexuálním spojení dvou postav. „To ship“ je samotnou činností a „shipper“ tuto činnost provozuje. Někdy může být ship i pouze přátelský nebo rodinný, ale jako „ship“ se takové vztahy označují výjimečně. Jenkins tvrdí, že shipping je hnací silou všech forem fanfikce.⁶⁹ Myslí však všechny vztahy obecně.

Populární shipy se vyznačují tím, že mívají svá vlastní pojmenování. Uživatelka Wattpadu CoraWritesThings dává dohromady data z hned několika archivů fanfikcí a vede seznam⁷⁰ sta nejpopulárnějších shipů ve fandomu Harryho Pottera. Na prvním místě je Draco/Harry (zkráceně Drarry), na druhém Draco/Hermione (Dramione), na třetím Remus/Sirius (Wolfstar) atd. Běžnou praktikou čtenářek a čtenářů je proto vyhledávání podobných shipů podle těchto speciálních zkratek.

⁶⁹ ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*, s. 59.

⁷⁰ TOP 100 MOST POPULAR... Dostupné z: <https://www.wattpad.com/610500473-just-another-book-about-harry-potter-ships-top-100>.

6 Oblíbené a specifické mediální fandomy

Výčet největších mediálních fandomů u nás a ve světě se v dnešní době již tolik neliší. Oběma kraluje Harry Potter. Některé seznamy světově nejoblíbenějších fandomů staví na první místo díla od Marvelu, čemuž by však neodpovídal počet povídek na fanfiction.net, kdy Harry Potter převyšuje Avengers od Marvelu o téměř 800 tisíc příběhů. Avšak exaktně určit, který fandom je větší, je problematické hned z několika důvodů. Orientovat se bez prostého odhadu totiž můžeme nejspíše jen podle toho, kolik fanfikcí bylo v daných fandomech napsáno a uveřejněno ve velkých archivech jako na fanfiction.net, což ale neznamená, že by bylo fanoušků méně tam, kde je menší počet fanouškovských povídek, nebo že by jeden fanoušek nemohl být členem oběma fandomů současně. Zatím ale nenacházím lepší způsob, než za alespoň částečně průkazné považovat právě počty povídek. I to však není zcela neproblematické, protože (1) neexistuje internetový archiv, který by shromažďoval všechny existující povídky a (2) povídky se mohou vyskytovat na několika archivech zároveň. Prohledat existující archivy, protřídit opakující se povídky a spočítat konečný výsledek by byla mravenčí práce a hlavně nekonečná. Ve velkém spleťtém labyrintu internetu je nemožné dohledat veškeré povídky alespoň k určitému datu, neboť fanoušci samozřejmě píšou každý den nové.

Po zvážení těchto překážek jsem se rozhodl s velkou rezervou učinit pokus o určení velikosti fandomů podle počtu fanfikcí na dvou největších archivech – již několikrát zmiňovaném fanfiction.net a archiveofourown.org, kde je česká scéna početnější.

6.1 Fandomy ve světě

Pro výčet největších fandomů ve světě vybírám jako reprezentativní archiv fanfikcí fanfiction.net. Nejvíce povídek čítá v kategorii knih *Harry Potter* (847 tisíc), *Stmívání* (222 tisíc), po něm v ostatních kategoriích japonské anime *Naruto* (441 tisíc), u seriálů *Supernatural* (127 tisíc), v kategorii her *Pokémon* (105 tisíc) a u filmů *Star Wars* (60 tisíc). Lze si povšimnout, že nejvíce povídek mají především multimediální fandomy. Harry Potter není pouze knižní sérií, ale i filmovou. Mimo to vyšlo také přes 35 videoher a na rok 2026 se chystá seriál. Stmívání zahrnuje knihy i filmové adaptace. Naruto je zase manga, z níž vznikl stejnojmenný anime seriál, díky kterému si Naruto získal oblibu po celém světě. Supernatural začínal jako televizní seriál, ale dočkal se i

23 knih. Pokémon vznikl jako videohra v roce 1996 pro konzoli Game Boy, z níž o rok později vzešel stejnojmenný anime seriál s k dnešnímu datu 25 sezónami. Her však vzniklo mnoho. Dnes je oblíbená např. geolokační hra pro mobilní telefony s názvem *Pokémon GO*, která po letech úpadku vrátila Pokémonům popularitu. *Star Wars* započalo u filmů, ale dnes má celkem 23 televizních seriálů, a to kreslených i hraných. Zajímavější je však počet románů, který činí 381 titulů.

6.2 Fandomy u nás

Zatím co na fanfiction.net je nyní pouze 487 fanfikcí na Harryho Pottera psaných v češtině, na archiveofourown.org jich lze dohledat 1 252. Lze proto předpokládat, že česká scéna se soustředí spíše na tento archiv. Vezmu-li data ze statistiky stránky ffdnenik.cz, která uvádí počet katalogizovaných povídek z různých fandomů, ale bohužel nelze v rámci fandomů filtrovat mezi českými a anglickými, po Harrym Potterovi (kdy ffdnenik.cz eviduje 4 807 anglických i českých povídek dohromady) je na druhém místě televizní seriál *Profesionálové* (1977 až 1982) s 515 povídkami. Po prolistování seznamu však vyplývá, že naprostá většina je v angličtině, což potvrzuje i archiv archiveofourown.org, ve kterém je pouze 5 česky psaných fanfikcí a pouze dvě z nich nejsou crossovery. Obě fanfikce napsala uživatelka Bedrníka, jež taky na ffdnenik.cz okomentovala (a nejspíše i vložila do databáze) 500 povídek z fandomu *Profesionálů*. Stránka ffdnenik.cz je proto nespolehlivá, pokud bychom ji měli považovat za stránku, která nějakým způsobem ukazuje, které fanfikce se na české scéně čtou a píší nejvíce. Oproti tomu Sherlock Holmes, který na ffdnenik.cz katalogizuje celkem 180 českých a anglických fanfikcí, čítá na archiveofourown.org 672 česky psaných povídek. Českých fanfikcí na Naruto je ve stejném archivu vedeno 31, ale na stránce konoha.cz, která se věnuje fandomu Naruto a zároveň je archivem, čítá 3 552 tzv. jednorázových fanfikcí, 15 781 fanfikcí na pokračování (ve výsledném čísle jsou však zahrnuty všechny díly těchto fanfikcí na pokračování) a 1 283 v kategorii poezie. Na archiveofourown.org je celkem 225 českých fanfikcí na seriál *Supernatural*. Wattpad k tomuto fandomu uvádí 508 textů, ale některé jsou např. pouze výčtem nejoblíbenějších hlášek a někdy se mezi ně připlétají anglické příběhy, přestože jsem se snažil hledat pouze v češtině. Českých fanfikcí na *Star Wars* je na archiveofourown.org 131, Wattpad uvádí 318 textů, ovšem se stejným problémem, který jsem uváděl i u *Supernatural*. Na této mé snaze dobrat se k nějakému exaktnějšímu výsledku se ukazuje, nakolik jsou fandomy a fanfikce na

internetu roztroušeny a určení těch s nejpočetnějšími povídkami, a tudíž nejoblíbenějších, problematické. Dále se proto budu věnovat pouze několika ryze českým specifickým fandomům, které produkují fanfikce.

Zajímavý je fandom/ship, který se nazývá AirBank Husbands⁷¹. V roce 2012 banka Air Bank natočila sérii reklam, ve které vystupují dvě bezejmenné mužské postavy bankéřů. Mladší, svěžejší muž reprezentuje banku Air Bank, zatímco starší a tělnatější blíže nespecifikovanou konkurenci, která se snaží své zákazníky pouze „oškubat“. Postavy se v reklamních spotech nacházely v různých situacích, například se sešly na jedné lavičce⁷², kdy představitel konkurenční banky žádal po Air Bank tajné výhody, které jiní zákazníci nemají, ale své snažení vzdává poté, co zástupce Air Bank vysvětluje, že takové výhody u nich má naprosto každý. Sérii těchto reklam Air Bank přestala natáčet až v roce 2023. Vzniklo přes 400 spotů. Diváci si všimli vzájemné chemie obou postav a postupně se tak rozvinul na tyto postavy ship. Fandom není nijak velký, ale hlásí se k němu například členové hnutí Obrození 2.0⁷³, kteří se snaží podporovat českou tvorbu. Ship se objevil především na platformě TikTok a existující fanfikce jsou proto poměrně krátké. Výjimkou není ani tzv. fanart, fanoušky vytvořený obrázek. Krátká povídka s názvem *Když ne půjčku, tak mě*⁷⁴, kterou na tumblr.com sdílela uživatel/ka Darksideoftheshipps pod fanartem na shipovanou dvojici, ve 322 slovech popisuje, jak silnější postava, kterou pojmenoval/a Evžen, žádá o ruku představitele Air Bank. Fanfikce z fandomu AirBank Husbands se obvykle točí kolem bankéřství, což dokazuje i závěrečná věta zmiňované fanfikce, kde se postava Air Bank jedovatě ptá, kde si Evžen vzal na zásnubní prsten půjčku.

Můžeme však nalézt i fanfikce v podobě krátkých povídek, drabble⁷⁵, parodií, ale i delších textů na známá česká díla. Na stránce sosaci.net lze nalézt 21 drabble na film *Adéla ještě nevečeřela* (1978), na archiveofourown.org je pak 1 fanfikce o 3 628

⁷¹ AirBank Husbands. Dostupné z: https://fanpolis.fandom.com/cs/wiki/AirBank_Husbands.

⁷² Pořád jiná: Ze starý známosti. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=971A2siIsH0&list=PLTHgOv4ObtBain4XL_DIpsNEM55n9XJIQ&index=3&ab_channel=AirBank.

⁷³ Obrození 2.0. Dostupné z: https://fanpolis.fandom.com/cs/wiki/Obrozen%C3%AD_2.0.

⁷⁴ *Když ne půjčku, tak mě?*. Dostupné z: <https://www.tumblr.com/darksideoftheshipps/644494263281958912/kdy%C5%BE-ne-p%C5%AFj%C4%8Dku-tak-m%C4%9B>.

⁷⁵ Povídka s přesně určeným počtem slov, obvykle 100, 200 nebo 300.

slovech. Na stejném archivu mají do deseti fanfikcí psaných v češtině svůj prostor například i *Cesta do hlubin študákovy duše* (1939), *Krakonošovo tajemství* (2022), *Princ a Večernice* (1979), *Dívka na koštěti* (1972), *S čerty nejsou žerty* (1985), *Dobry voják Švejk*, dokonce i diváky a médii kritizovaný seriál *Eliška a Damián* (2023) atd. Není však neobvyklé, že se jedná z větší části o crossovery, jako je například jediná fanfikce na dětský encyklopedický pořad *Kostičky* (1994), kde lze najít jednu povídku shipující Kostkáče a pana Tau. Vyšší počet fanfikcí pak má na archiveofourown.org film *Anděl páně* (2005) a jeho pokračování z roku 2016. Jedná se celkem o 42 fanfikcí, z nichž však některé silně směřují k parodii, jako například *Anální sonda anděla Petronela s knírem*⁷⁶ od uživatele ChuckyJedeDoCeskaNaLetadle.

⁷⁶ Anální sonda anděla... Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/43452880/chapters/109237333>.

7 Real person fiction

Real person fiction, označované taky jako real-person fic, zkráceně pak RPF, jsou povídky nápadně podobné fanficcím. RPF zatím nemá žádný rozšířený český ekvivalent, ale mohla by se volně přeložit jako fikce na reálně žijící osoby. Jelikož je název poměrně dlouhý, budu ve zbytku své práce používat zkratku RPF. S rezervou můžeme říct, že RPF je odnoží fanfikce. Toto hierarchické uspořádání však pramení spíše z toho, že (1) RPF fungují na podobných principech jako fanfikce, (2) sami fanoušci RPF většinou považují za druh fanfikce a (3) RPF se rozšířila později než fanfikce. Z důvodu uvedeného v bodě 2 se především v Česku RPF říká jednoduše „fanfikce“.

7.1 Definice RPF

Pokud bychom měli přemýšlet o definici, zněla by nejspíše po vzoru definice fanficcí takto: Real person fiction můžeme definovat jako derivativní literaturu založenou na intertextovém vztahu s mediálním obrazem skutečně žijících osob, nejčastěji celebrit. Kánonem je vše, co se o těchto lidech píše nebo ukazuje v médiích a nových médiích. RPF vznikají v rámci fandomu a jsou pro něj tvořeny. Jsou to neautorizovaná díla a svým autorům nevynáší žádný zisk.

Stejně jako definice u fanficcí, kterou jsem pro svou práci zvolil v první kapitole, není ani tato zcela dokonalá. RPF se zatím nevěnovala mezi akademiky a fan-scholars dostatečná pozornost, a proto je pochopitelné, že k vymezení exaktní definice bude třeba dalších zkoumání. Pokusím se alespoň rozebrat, co se má jednotlivými částmi definice na mysli.

7.1.1 Celebrita jako fiktivní postava

RPF z celebrit utváří fiktivní postavy založené na jejich mediálním obraze. Tento fakt je důležitý, neboť ani v běžném životě celebritu jakožto individuum nemůžeme považovat za zcela totožnou s tím, jak se prezentuje a jak je prezentována v médiích a nových médiích. Mediální obraz je vždy nějakým způsobem pozměněný. Můžeme předpokládat, že sama celebrita se např. na svém instagramovém profilu bude ukazovat pouze tak, jak si přeje, nebo že internetový článek bude napsán buď optikou někoho, kdo má celebritu rád, či někoho, kdo ji rád nemá. Abychom mohli říct, že nějakou

celebritu známe, museli bychom se s ní stýkat tváří v tvář, nejlépe jako přátelé a po dlouhou dobu. Něco takového je ale pro naprostou většinu fanoušků nedosažitelné. Pokud tak nějaký fanoušek tvrdí, že tu či onu celebritu dobře zná, je třeba si uvědomovat, že tím má na mysli důkladnou znalost jejího mediálního obrazu, nikoliv celebrity jako skutečného člověka. V RPF je velice důležitý i vzhled celebrity, který považují za součást mediálního obrazu. Většina povídek totiž pracuje především s tím, jak celebrita vypadá, zatímco kánon zcela upozaduje (tato skutečnost bude reflektována dále v podkapitole „Subžánry RPF“).

7.1.2 Kánon

Otázka kánonu u RPF je oproti kánonu fanfikcí o něco komplexnější. Zdroje, ze kterých fanoušci mohou čerpat, jsou především: Reportáže a rozhovory (psané, obrazové i rozhlasové), biografie a autobiografie, profily celebrit na sociálních sítích, ostatní psaný, obrazový a zvukový materiál (např. uniklé osobní konverzace, drby, záznamy z koncertů, autogramiád atp.) a díla, jichž jsou celebrity součástí, např. film, ve kterém daná celebrita účinkuje, nebo píseň, kterou zpívá. Tento poslední zdroj však je poměrně nestabilní co se týče poskytování informací. Fanoušci si nikdy nemohou být jistí, že zpěvák zpívá o tom, co doopravdy prožil, nebo že charakterová podobnost postav, které hraje napříč různými filmy jeden herec, mají co dočinění s tím, jaký je ve skutečnosti. Autoři i čtenáři RPF si jsou této skutečnosti vědomi. V. Arrow, autorka eseje „Real person(a) fiction“⁷⁷, cituje autora/ku a čtenáře/ku s přezdívkou Shrew, který/á vysvětluje, že při psaní a čtení RPF si v hlavě vždy udržuje pevně danou hranici, která odděluje skutečně žijící lidi od jejich mediálního obrazu/persony. Když píše RPF, vnímá, že vypráví o personě spíše než o reálně žijící osobě, protože rozumí rozdílu mezi tím, jak se celebrity prezentují veřejnosti a jaké jsou v osobním životě.

Kánon užívaný pro tvorbu RPF ve své podstatě vytváří sám fandom, neboť informace z výše uvedených zdrojů shromažďuje. O celebritách např. vznikají tzv. wiki, internetové encyklopedie, které kolektivně tvoří sami fanoušci, kde si může kdokoliv o daných osobách přečíst veškeré důležité informace, které se fandomu podařilo ze zdrojů získat. Tyto informace však také prochází procesem filtrace, kdy jsou upozaděny nebo zcela vynechány např. diskutabilní události zveličované v bulváru či všelijaké

⁷⁷ JAMISON, Anne. *Fic: Why Fanfiction Is Taking Over the World* [e-kniha]. Nestránkováno.

nepodložené drby. Může se ale stát, že fandom odmítne nebo překroutí i něco, co je pravdivé, a to z toho důvodu, že se to rozchází s jejich preferovaným pohledem na danou osobu. Např. jedna fanouškovská wiki herečky Amber Heard⁷⁸ prohlašuje, že jí bylo ve slavném soudním procesu Depp vs. Heard z roku 2022 ukřivděno, přestože ve skutečnosti se soud i veřejnost shodli na tom, že vina padá na hlavy obou, leč Heard se dopustila závažnějšího činu tím, že cíleně pošpinila Deppovu čest a málem mu zničila kariéru novinovým článkem. Na základě tohoto článku byl Depp např. vyhozen z filmové franšizy *Piráti z Karibiku* anebo z franšizy *Fantastická zvířata*, která je z fikčního světa Harryho Pottera. Do *Fantastických zvířat* se však Depp již nevrátil, neboť ho nahradil herec Mads Mikkelsen. Nesmíme také zapomínat na to, že kánon u RPF se neustále mění a aktualizuje, až dokud celebrita není po smrti (ovšem některé informace se mohou dostat do médií až po smrti celebrity, např. zatajované aféry), nebo dokud (většinou z vlastní vůle) nezmizí z očí veřejnosti či její popularita neopadne natolik, že se o ni média přestanou zajímat.

7.1.3 Fandom

RPF vznikají v rámci fandomu a jsou pro něj tvořeny. Fandom u RPF funguje na podobném principu jako fandomy knižních, filmových a jiných děl. Pouze s tím rozdílem, že objektem fanouška je reálně žijící osoba. Fanoušci celebrit stejně jako fanoušci literárních děl, divadelních her atp. samozřejmě existovali již dávno, ale abychom mohli mluvit o moderním fandomu, musí být splněno několik podmínek. Základní je, že fanoušci jedné celebrity (případně skupiny celebrit, např. hudební skupiny) na základě tohoto společného rysu vytvoří sdružení, podobně jako tomu bylo u janeismu či Sherlockiánů. V moderních fandomech celebrit lze najít i obdoby fanzinů. Např. v roce 2013 stránka magaziny.cz oznámila⁷⁹, že vydavatelství Egmont vydá v češtině speciální vydání časopisu *One Direction* o stejnojmenné chlapecké skupině. Jednalo se o šest tisíc výtisků tureckého originálu *One Direction* přeloženého do češtiny, ve kterém fanoušci mohli najít zákulisní informace, fotografie, plakát, kvízy atp.⁸⁰ Běžnější však je, že různé magazíny píší o větším počtu na sobě nezávislých celebrit. Fanoušci pak čísla, ve kterých tvůrci magazínů o jejich oblíbené celebritě psali,

⁷⁸ Amber Heard. Dostupné z: https://movies.fandom.com/wiki/Amber_Heard.

⁷⁹ Vychází magazín o populární... Dostupné z: <https://www.magaziny.cz/novinka/vychazi-magazin-o-popularni-skupine-one-direction/>.

⁸⁰ VLASATÁ, Tereza. *Harry and the Boys* [Online], s. 42.

musí vyhledávat. Existuje i internetový obchod yourcelebritymagazines.com, který prodává anglicky psané magazíny podle toho, která celebrita se v nich objevila. U nejoblíbenějších celebrit se cena takového magazínu může pohybovat zhruba mezi 250 až 800 korunami a není výjimkou, že za 300 korun je nabízen magazín třeba jen proto, protože se v něm objevila jediná stránka s reklamou na značku PRADA, kde je vyfocen slavný a vysoce populární herec Benedict Cumberbatch.

Ve fandomech celebrit lze narazit na výraz „stan“. Jedná se nejspíše o složeninu anglických slov „stalker“ a „fan“. Internetový slovník Merriam-Webster píše⁸¹, že výraz stan byl poprvé použit slavným americkým rapperem Eminemem, který v roce 2000 nahrál písničku s názvem „Stan“. Písnička pojednává o příliš poblázněném fanouškovi, který se rozhodne spáchat sebevraždu po tom, co mu jeho milovaný rapper neodpovídá na dopisy. Výraz měl proto zprvu pouze negativní konotace, dnes se však jeho význam přesunul k označení velmi oddaného fanouška, i když v některých kontextech mohou negativní konotace zůstat i nadále. Fanoušci se mohou skrze tento výraz v příspěvcích na sociálních sítích hlásit k fandomům svých celebrit, a to spojením „stan“ a jména celebrity v tzv. hashtagu⁸², např. #JohnnyDeppStan. Na základě výrazu stan se také utvořila tzv. stan culture, což je komunita velmi oddaných fanoušků, o kterých by se dalo říct, že svým oblíbeným celebritám doslova zasvětili svůj život.

Jedná-li se o fandom, který zahrnuje více celebrit v rámci hudební skupiny, říká se mu bandom. Je to složenina anglického „band“ (kapela) a fandom.

7.1.4 Žánrová typologie RPF a motivace autorů

RPF stejně jako fanfikce dělí povídky na slash, het a gen. U RPF je však hierarchicky nadřazenější dělení „canonic“ a „alternative universe“. Canonic by se dalo volně přeložit jako kanonické povídky. Jsou závislé na kánonu. Příkladem může být česká RPF s názvem *Never end?*⁸³ od uživatelky Wattlepadu Denisa_Drabova. Tato povídka dodržuje kánon v tom smyslu, že členové chlapecké skupiny One Direction jsou i v jejím příběhu součástí stejnojmenné kapely. Oproti tomu alternative universe

⁸¹ Stan. Dostupné z: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/stan>.

⁸² Hashtag začíná znakem #, za který je doplněno klíčové slovo, na základě kterého se dají vyhledat další příspěvky obsahující stejný hashtag. Používá se na sociálních sítích.

⁸³ Never end? / Cz - One Direction. Dostupné z: <https://www.wattlepad.com/story/13512665-never-end-cz-one-direction>.

(zkráceně AU) kánon nedodržuje a většinou si vypůjčuje pouze vzhled celebrity, věk, případně některé charakterové rysy. Jako příklad lze uvést českou povídku *Beautiful Criminal*⁸⁴ od wattrpadové uživatelky Carrie127. V této povídce je celebrita Liam Payne, člen bývalé britsko-irské chlapecké skupiny One Direction, vržen do „alternativního vesmíru“, ve kterém je vězněm. Hlavní hrdinka je dcerou vězeňského bachaře a přivydělává si práci ve vězeňské jídelně. Jednoho dne do vězení dorazí nový vězeň Liam a hlavní hrdinka se do něj zamiluje. V příběhu se objevují i ostatní členové skupiny, např. Louis Tomlinson. Louis v této povídce, stejně jako Liam, nemá s hudbou nic společného – v tomto alternativním vesmíru je vlastníkem kavárny. AU povídek se vyskytuje znatelně více než kanonických povídek.

Většina RPF se točí kolem romance. Jako názornou ukázkou vybírám již několikrát zmiňovaný bandom chlapecké skupiny One Direction⁸⁵, neboť se zdá, že je na Wattrpadu, největším archivu RPF na českém internetu, nejoblíbenější. Na Wattrpadu lze nalézt pod klíčovým slovem One Direction a zároveň se štítkem „onedirection“ přes 3 000 výsledků. Jak už jsem dříve vysvětlil, vyhledávání na Wattrpadu je nespolehlivé. Lze však předpokládat, že minimálně polovina výsledků budou skutečně české RPF na One Direction. Při prolistování a přečtení anotací si lze všimnout opakujících se témat. Nejčastěji se objevují slashové povídky shipující členy kapely a het povídky, kdy se jeden nebo více členů zamiluje do tzv. OC. Jako OC (original character) se ve fanficki i v RPF označují originální postavy, které si vymyslel sám autor. V het RPF povídce na One Direction je to obvykle nějaká dívka, se kterou se autor/ka může i nemusí identifikovat.

Na základě těchto informací lze vyvodit motivace autorů pro psaní RPF. Nacházím čtyři možné motivace: (1) autor do své povídky projektuje touhu setkat se s celebritou nebo skupinou celebrit, (2) autor se snaží vykreslit svou představu, jak se celebrity chovají v osobním životě, (3) autoři si přejí, aby postavy v jejich příbězích vypadaly jako jejich oblíbené celebrity, (4) autoři si přejí, aby se určité celebrity daly dohromady, přičemž nezáleží na tom, jestli se dané celebrity společně nachází v homosociálním prostředí. Všechny tyto možné motivace zároveň odpovídají touze autorů i čtenářů být v kontaktu

⁸⁴ Beautiful Criminal || Liam Payne. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/198687268-beautiful-criminal-liam-payne>.

⁸⁵ Jejich členové jsou: Harry Styles, Zayn Malik, Niall Horan, Louis Tomlinson a Liam Payne.

s objektem zájmu, podobně jako v případě fanfikcí fanoušci touží setrvávat ve svém oblíbeném fikčním světě.

7.1.5 Kontroverze spojené s RPF

Jedním z problémů RPF je skutečnost, že veřejnost, dokonce včetně ostatních mediálních fandomů, na ni pohlíží jako na kontroverzní a v některých případech (především u povídek se sexuální tematikou) i neuctivou tvorbu. Toto tvrzení lze podložit tím, že největší světový archiv fanfiction.net na svých stránkách RPF výslovně zakazuje. Jak již bylo řečeno, někteří uživatelé fanfiction.net zákaz RPF vysvětlují tím, že důvodem je strach z žalob od „poškozených“ celebrit. Ve skutečnosti se mi však nepodařilo dohledat žádný případ, kdy by celebrita žalovala Wattpad kvůli tomu, že je na něm zveřejněna RPF, která by se jí týkala. A to se na Wattpadu vyskytují třeba i povídky, které se označují jako rapefic (tematizace znásilnění) a non-con (z anglického non-consensual, česky nekonsensuální sex). Myslím si proto, že zákaz RPF na fanfiction.net možná není jen o strachu ze žalob. Je dost možné, že odpůrci RPF nerozumí nebo nesouhlasí s tím, že povídky z celebrit utváří nezávislé postavy, které autoři i čtenáři chápou odděleně od skutečných osob.

Nelibost, kterou odpůrci RPF vyjadřují, však není zcela neopodstatněná vzhledem k tomu, o čem některé povídky pojednávají. Celebrity jsou oproti literárním, filmovým a podobným dílům, o které se opírají fanfikce, pořád skuteční lidé, kteří v naprosté většině případů nikomu nedali souhlas k tomu, aby byla jejich tvář spojována s příběhy jako např. zmiňované rapefic, non-con a slash. Nejspíše by se dalo shodnout na tom, že povídky, které důstojně vyprávějí o vztahu postavy, které celebrita propůjčila tvář, jméno a charakterové rysy, a OC postavy, jsou vesměs neškodné. Lze si však představit, že stavění celebrit do rolí násilníků, kriminálků, případně do vztahů s jejich blízkými přáteli (a někdy dokonce příbuznými, jako v případě některých RPF o hudební skupině Jonas Brothers, která sestávala ze tří bratrů) může být pro poškozené značně frustrující. Někteří členové skupiny One Direction se otevřeně vyjádřili k filmům a seriálům, které byly adaptacemi na RPF o jejich osobách (samozřejmě v mnoha případech za použití setření čárového kódu). Např. Louis Tomlinson okomentoval⁸⁶ seriál *Euphoria* (2019),

⁸⁶ Louis Tomlinson calls out... Dostupné z: <https://www.capitalfm.com/artists/one-direction-fanfiction-movies-harry-styles/>.

kde jedna ze scén⁸⁷, popisující seriálovou postavu jako autorku fanfikcí na One Direction, obsahuje i animované vyobrazení toho, jak Harry Styles provádí orální sex na těle Louise Tomlinsona. Tomlinson se britskému deníku *The Guardian* svěčil⁸⁸, že tato scéna ho velice rozčílila, nejen protože se ho tvůrci seriálu neobtěžovali dotázat na souhlas. Internetovým novinám *The Telegraph* Tomlinson podobně odpověděl⁸⁹ i na otázku ohledně děl užívajících setření čarového kódu, konkrétně filmové série *After* a filmu *The Idea of You* (2024), kdy mj. řekl, že „je to divné“ a „nedá se s tím ale nic dělat“. Liam Payne však filmovou sérii *After* okomentoval pozitivně slovy: „Gratuluji autorce. Je super, že být v té kapele přineslo tolik skvělých věcí.“⁹⁰

Stejně jako fanfikce se RPF potýká také s tím, že k nevhodnému obsahu mají snadný přístup dospělí i děti. Wattpad sice vyžaduje, aby autoři povídky s nevhodným obsahem označili štítkem „pro dospělé“, od uživatelů však nevyžaduje žádné komplexnější potvrzení věku a pro zobrazování povídek pro dospělé si stačí na hlavní stránce pod „Přizpůsobení obsahu“ zapnout tlačítko „Mature Content“. Pořád se však jedná o lepší způsob, než jaký využívá archiveofourown.org. Ten u povídek pouze zobrazuje rating, ale pro čtení příběhů pro dospělé nevyžaduje ani přihlášení.

⁸⁷ Euphoria (01x03) - Harry Styles... Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=6UvWOD-IIhw&ab_channel=Spotlight.

⁸⁸ Louis Tomlinson calls out... Dostupné z: <https://www.capitalfm.com/artists/one-direction-fanfiction-movies-harry-styles/>.

⁸⁹ Tamtéž.

⁹⁰ Tamtéž.

8 Real person fiction na českém internetu

Obliba Wattpadu jakožto archivu RPF na českém internetu je pochopitelná. Českých čtenářů i autorů je tam mnoho a navíc je tato webovka pro autory poměrně soutěživým prostředím, což může pohánět jejich motivaci, protože jak již bylo zmíněno, algoritmus Wattpadu dává do popředí povídky, které mají nejvyšší počet přečtení a hlasů.

Populární RPF na Wattpadu je především na chlapeckou hudební skupinu One Direction. Z českých celebrit Wattpadem nejvíce rezonoval youtuber⁹¹ a vloger Karel Kovář alias Kovy, ale narazit můžeme i na RPF na jiné české youtubery, např. Vadim Tkachenko alias Vadak, Jan Macák alias MenT, MarweX atd. Kromě těchto početných RPF však lze na Wattpadu a archiveofourown.org nalézt ojedinělé „perly“, které především humorně tematizují většinou v kratších povídkách české osobnosti jako Jiřího Babicu, Zdeňka Pohlreicha, Ivana Bartoše, Víta Rakušana, Jana Husa, Václava IV., Jiřího Grossmana nebo sice ne českou, ale Čechy dobře známou osobnost z televizních reklam Horsta Fuchse.

8.1 One Direction

Mezi fanoušky chlapecké hudební skupiny One Direction patří hlavně mladé dívky. Zjevné je to například ze záznamů z koncertů, kde kamera zabírá i publikum, nebo z videí, kde např. členové kapely překvapují své fanoušky, třeba převlečením se za prodejce v cukrárně. Kapela dosáhla vrcholu své popularity zhruba před deseti lety. Po rozpadu kapely v roce 2016, který členové označili za pauzu na neurčito, sice jejich obliba klesla, avšak při životě jejich fandom udržuje fakt, že všichni členové zůstali u vytváření hudby a tudíž ve světlech reflektorů skrze sólovou kariéru. Jejich kánon se proto neustále aktualizuje a mnozí fanoušci tyto hudebníky pořád chápou jako nerozlučnou pěťici, i když se společné kariéry vzdali.

Když jsem vysvětloval rozdíl mezi kanonickými a AU povídkami, psal jsem o tom, že u One Direction na českém internetu převládá slash a vztah mezi jedním nebo více členy s originální postavou, kterou si vymyslel sám autor. U problematiky RPF jsem také psal o kontroverzních povídkách, které tematizují znásilnění nebo nekonsensuální sex. V rámci této podkapitoly bych rád analyzoval jednoho zástupce kontroverzních povídek

⁹¹ Osoba vytvářející obsah pro sociální síť YouTube, jejíž obsah je založen čistě na videích.

a jednoho zástupce těch, které jsem označoval jako celkem neškodné. Ukázky ponechávám beze změn, tedy včetně chyb.

Začnu povídkou *Lost Boys*⁹² od uživatelky Wattpadu s přezdívkou Navitty. V této povídce je klíčový ship Zayna Malika a originální ženské postavy Rylance. Autorka v anotaci nepřímou varuje, že v příběhu se vyskytuje násilí, drogy a vraždy, také předestírá non-con obsah a obchod s bílým masem:

Drogy, zbraně, vraždy, to je jeho svět. Bere si co chce, bez ohledu na ostatní. Touží po ní, rozhodl se ji vlastnit a udělá pro to cokoli.

Prodaná vlastním otcem za úspěch, který má zachránit dobré jméno její rodiny.

Bez možnosti útěku, střežená na každém kroku, vlastněna mužem, jehož potřeby a touhy jsou silnější, než lidskost, kterou již dávno ztratil.

Povídka se přiřazuje mezi AU. Zayn Malik je vlastník fiktivního newyorského klubu, ale je v první řadě mafián. Rylance je dcera bohatého podnikatele, jehož firma však krachuje, a proto uzavře s Malikem dohodu. Otec vymění svou dceru za Malikovu pomoc, konkrétně třicet milionů dolarů. Rylance se tak stane Malikovým majetkem. Povídka je psaná z pohledu Rylance. Povídka se odehrává „ve skutečném světě“, čímž mám na mysli, že má shodná aletická omezení⁹³ s aktuálním světem. Téma mafie není ve wattpadové RPF nijak výjimečné, zvláště u One Direction.

"Jak to, že já o něm téměř nic nevím?" Nechápu. "Protože ty jsi z jiné společnosti holka." Mrkne na mě a zapálí si cigaretu. "Chceš?" Nabídne mi. Jen zavrtím hlavou, jako by nevěděla, že nekouřím. "Co jsi o něm slyšela?" Pohlédne mi do očí. "Je to vrah." Polkne. "Obchoduje se zbraněmi, drogami a kradenými auty. Zkrátka s čímkoli, co vynáší. Na špinavou práci má své lidi, ale nedělá mu problém dívat se ti přímo do očí a popravít tě jako zvíře. Měla bys vědět, že jestli tě chce, tak tě dostane a je jedno, kam zalezeš."

V této ukázce jsou zřejmé nejen pravopisné chyby typické pro Wattpad, ale i jeden z důvodů, proč mají RPF pověst kontroverzních povídek. Celou povídkou totiž zaznívají jména skutečných celebrit, třeba právě Zayn Malik, ale přitom se o něm v rámci příběhu mluví jako o vrahovi, obchodníkovi s drogami, zbraněmi atd. Samozřejmě vzhledem k umístění na Wattpadu je na první pohled očividné, že se jedná o fikci, ale otázku

⁹² Lost Boys [FF One Direction cz]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/23925537-lost-boys-ff-one-direction-cz>.

⁹³ DOLEŽEL, Lubomír. *Heterocosmica*, s. 122.

zůstává, proč je v takovýchto příbězích třeba jména celebrit vůbec používat, když jsou charaktery postav a celebrit od sebe poměrně odlišné, ne-li zcela jiné než v kánonu, a důležitý je tak pouze zapůjčený vzhled. Možná by se stejného efektu, tedy že postavy pouze vypadají jako celebrity, dosáhlo i tím, že by se na začátku stanovilo, vzhledy kterých celebrit si autorka pro určité postavy vypůjčila. Příběh by se v podstatě nezměnil a možná by to ubralo na kontroverzi.

Polekaně sebou cuknu a donutím se vzhlednout, do očí mu ale nepohlédnu. "Je nejvyšší čas, vyjasnit si pár pravidel." Sklání se nade mnou, cítím jeho jemnou vůni a horký dech, na své tváři. Pokusím se od něj odtáhnout, ale nedovolí mi to. Surově mě uchopí za zápěstí a vytáhne na nohy. Vyjeknu a snažím se osvobodit z jeho sevření, stisk na mých zápěstích zesílí. Přestanu se zmitat a vyplašeně mu pohlédnu do tváře. Nakloní se ke mně a já potlačím nutkání opět uhnout. "Pokud ti to ještě nedošlo, rád ti to vysvětlím znovu. Jsi moje, můžu si s tebou dělat co budu chtít a nikdo mi v tom nezabrání." Zašeptá zlověstně, načež pustí mé zápěstí a umožní mi opět se posadit.

V této ukázce se již odhaluje, že povídka je tzv. slavefic. Slavefic (z anglického „slave“ a „fiction“, v překladu otrok a fikce) je subžánr fanfikcí a RPF, které tematizují otroctví, přiznaně i nepřiznaně jakožto fetiš.

Tvrdě mě políbí a zkousne můj spodní ret. Ucítím kovovou pachut' krve a snažím se osvobodit, ale nedá mi k tomu šanci. Přisedne mi nohy, čímž mi znemožní jakýkoli pohyb. Jednou rukou drží mé zápěstí přitisknuté k posteli, zatímco druhou mi vyhrnuje svetr. Cítím jeho vzrušení a nepřestávám s ním bojovat. Zachrání mě až vyzvánění Zaynova mobilu.

Zde je pak v šesté kapitole zřejmý prvek non-con – nekonsensuálního sexu. Povídka se postupně mění v akční fikci, Raylance a Zayn se do sebe zamilovávají a tím si Raylance nakonec vybojuje svou svobodu.

Proti této RPF bych rád postavil takovou, kterou považuji za neškodnou. Jako příklad vybírám wamppadovou povídku *Never end?*⁹⁴ od uživatelky Denisa_Drabova. V této povídce se jako nejvýraznější objevují postavy Eliška Čuříková, Denisa Drábová a členové One Direction. Jedná se o kanonickou povídku, což znamená, že zde vystupující Harry Styles, Niall Horan a další jsou stále členy chlapecké skupiny a věnují se hudbě. Nemůžeme si sice být jistí, jestli je Eliška také inspirovaná skutečnou osobou,

⁹⁴ Never end? / Cz - One Direction. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/13512665-never-end-cz-one-direction>.

např. kamarádkou autorky, ale zdá se mi očividné, že shoda jmen postavy Denisy a přezdívky/jména autorky není náhodná. Zajímavé však je, že Denisa tuto povídku nepíše pouze sama o sobě, ale střídavě z pohledů tří hlavních postav. Fokalizace se tak v jedné části přesouvá na Elišku, v jiné na Denisu a v další na Harryho. Příběh je poměrně jednoduchý: Eliška a Denisa se přestěhují do Londýna, kde se potkají se dvěma chlapci, ze kterých se nakonec vyklubou členové kapely One Direction. Zamilují se, prožijí několik trampot a na konci se dívky za chlapce provdají a založí rodiny.

Začalo pršet.kapky deště mi stékali po obličejí.Musela jsem na tuhle chvíli zapomenout.

Někdo na ulici pustil písničku,byla hrozně hlučná.

Začala jsem tancovat v dešti.

Dělala jsem nejdříve pomalé kroky,pak jsem zrychlovala.Kroky jsem stále opakovala.Někteří se ke mně přidali.Lidé nám tleskali a více a stále více lidí se zbýhalo,dokonce i vylézali lidi z baru,aby to viděli.

Vyšel i Harry,aby viděl,co se tady děje.

Když mě uviděl,začal taky tleskat.

Lidé si to nahrávali a smáli se k tomu.

Konečně jsem byla šťastná,že dělám něco,co se lidem líbí a mě to baví.

Tohle jsem tancovala...<http://www.youtube.com/watch?v=3ueCuSOoLuo>

Když byl konec,všichni začali tleskat a křičet.Všichni se na mě nahrnuli a zvedli mě do vzduchu.

Příběh povídky je zvlášť v některých částech velice naivní. V textu se objevují odkazy na youtubová videa, ale i odkazy na fotografie oblečení, které mají postavy na sobě.

Začala hrát hudba a já začala tančit do rytmu.Měla jsem pocit,že to nikdy neskončí,ale lidi se už začali zvedat a tleskat.

„To dokážu.“ řekla jsem si.Zakončila jsem to dvouma přemety ve vzduchu.

Lidi se tleskali a křičeli čím dál tím víc.

Po několika minutách už vyhlašovali vítěze.Porotci měli ke každému šoutěžijícímu nějaké připomínky a všechny k tomu něco řekli.mě toho ani moc ne.

„Vážené dámi a panové.Letošním výhercem o nejlepšího tanečníka a se smlouvou na několik let vyhrála slečna????“ byla minuta ticha a všichni se nemohli dočkat až ho vyvolají,až na mě.

Už jsem to chtěla mít za sebou a odejít domu si odpočinout.Dneska mi ani Harry nezavolał,spíš vůbec nikdo.

„Denisa Drábová!“ všichni pískali a tleskali.

V této ukázce se postava Denisy přihlásí do taneční soutěže, kterou také vyhraje. Skutečnost, že se postava jmenuje stejně jako autorka, ale že i autorka podle svého profilu miluje tanec, poukazuje na fakt, že mnozí autoři RPF (ale i fanfikci) skrze svá díla zaznamenávají a alespoň na papíře zhmotňují své tužby, jak již bylo řečeno ve výčtu motivací autorů.

Elis s Niallem mají opravdu moc šťastné manželství. Dokonce se jim v červnu narodil chlapeček, který se jmenuje Chris. Je opravdu kouzelný a má modré oči po tatínkovi. Oba se přestěhovali na kraj Londýna a pořídili si rodinný dům a Elis je znovu těhotná, ale nechť jí vědět, co to bude, nechají se překvapit, ale doufají, že holčička!

Hodně se s nima vidáme a to opravdu hodně, ale co bych tak měla říct. S Harrym jsme měli krásnou svatbu a já jsem byla těhotná. Čekáme holčičku a jak si usmyslel Harry, bude to Darcy!

Kluci stále jezdí na turné po celém světě, ale teď hlavně chtějí hodně trávit čas s rodinou. Už to tak bývá, ale Daniell se narodila dvojčata, Herieta a Max a co Louis a Eleanor, ty se terpve vzali, ale už se také pokouší o nějaké to děťátko. Snad se jim to povede!

Všichni jsme neskutečně šťastní a snad to bude do konce života.

Ukázka výše je celá závěrečná kapitola povídky. Jedná se samozřejmě o šťastný konec. Všechny postavy jsou napříč příběhem vyobrazeny jako relativně čestné a veškeré erotické scény zcela konsensuální. Celý příběh spíše zahřeje u srdce jakožto fantazie mladé fanynky, která miluje svou oblíbenou kapelu, než že by vzbuzoval pohoršení.

Oproti povídce *Lost Boys* se *Never end?* nachází na zcela opačném konci pomyslné škály kontroverznosti RPF, což je důvod, proč jsem tyto dvě povídky vybral jako příklady. Věřím, že samotné celebrity by měly s *Never end?* mnohem menší problém než s povídkou *Lost Boys*. Nalézt však lze dokonce kontroverznější povídky, například *My Lust*⁹⁵. Vzhledem k vulgárnosti vyprávění jsem se však rozhodl povídku neanalyzovat. Zmíním alespoň to, že povídka je ship Louise Tomlinsona a Harryho Stylese, ve které je Tomlinson prostitutem. První kapitola má v záhlaví fotografii Louise Tomlinsona, načež začíná slovy: „Budeš mít nového zákazníka.“

8.2 Kovy

Karel Kovář alias Kovy je 27letý český youtuber s téměř jedním milionem odběratelů. Mimo to je nyní také dabérem, moderátorem, spisovatelem, vlogerem a edukátorem, což z něj dělá všestrannou osobnost, která však začínala na YouTube. Fanoušci Kovyho

⁹⁵ My Lust || Larry ✓. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/48127151-my-lust-larry-%E2%9C%94>.

dlouho podezřivali z toho, že je homosexuál, k čemuž se nakonec Kovy na konci roku 2017 přiznal. Kovy v několika videích předčítal a reagoval na RPF týkající se jeho osoby. Pod klíčovým slovem „fanfikce“ lze na jeho youtubovém kanále dohledat celkem 4 taková videa.

Nejstarší video⁹⁶ je z roku 2016, tedy ještě z doby, kdy byla Kovyho sexualita pouze spekulací. Kovy se ve videu nachází s dalším youtuberem Martinem, který na platformě vystupuje pod přezdívkou Jmenuju Se Martin. Společně se zabývají RPS (zkratka pro real person slash, v podstatě RPF slash) s názvem Mavy. Mavy je složenina jména Martin a přezdívky Kovy. Povídky se tak týkaly právě těchto dvou youtuberů. Kovy a Martin čtou různé ukázky a baví se jimi. Společně nacházejí např. klišé, že Kovy se v každé povídce zajímá o Martinovy bradavky a neustále něco olizuje nebo saje, což Kovy komentuje slovy „já už nejsem kojeneček“. Martin také zcela bezradně vyjadřuje nepochopení pro to, jak takový příběh někdo může vymyslet a tak detailně v něm popsat erotické scény. Kovy na závěr říká, že mu to připadá jako něco velice divného, zvláště, když povídky dělající z nich pár právě četli oba v jedné místnosti. Dále Kovy přemýšlí nad tím, že jsou zřejmě nejpopulárnější youtubový ship, k čemuž Martin dodává: „Já nechápu proč, když jako že to má být hezký, ten ship, nebo tak, proč píšou tak strašný věci.“

V roce 2019 pak Kovy natočil téměř třináctiminutové video s názvem *Wattpad útočí!*⁹⁷, které se dočkalo největšího počtu zhlédnutí ze všech jeho videí o RPF a fanfikcích. Toto video mělo tak velký dosah, že existenci wattpadových povídek doneslo i k těm divákům, kteří o nich neměli ani ponětí. Kovy na začátku videa vysvětluje, co to je Wattpad, a že na něm tvoří především velmi mladí autoři. Zmiňuje se také o facebookové skupině Úlovky z Wattpadu⁹⁸, která se po uveřejnění tohoto videa stala velice populární a přidávala ve formě screenshotů⁹⁹ na Facebook bizarní části různých fanfikcí a RPF. Kovy dále přiznává, že na danou skupinu se chodil především bavit bizarnostmi. Na povídky pak reaguje skrze příspěvky v této skupině. Nevybírám však

⁹⁶ Mavy - Nejšílenější fanfikce... Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=c6UQCUVRyYA&t=4s&ab_channel=Kovy.

⁹⁷ Wattpad útočí! | KOVY. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=jBw3XqFv_ck&ab_channel=Kovy.

⁹⁸ Úlovky z Wattpadu. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ulovkyzwattpadu>.

⁹⁹ „Vyfocení“ toho, co se právě ukazuje na obrazovce.

pouze ukázky z povídek o sobě, ale všechny, které skupina zveřejnila. Kovy si v tomto videu dělá hlavně legraci z gramatických a pravopisných chyb, což je jeden z velkých nešvarů fanouškovských povídek. K jedné ukázce, která obsahuje dialog dívky a chlapce o tom, že je těhotná, se Kovy pohoršeně chytá za tvář a ptá se: „Ježišmarja, kde to berou tuhle inspiraci ty holčičky?“ Naráží také na několik tzv. troll příběhů. Troll příběh je na Wattpadu většinou velice krátká povídka, která je buď čistě humorná a utahuje si z Wattpadových stereotypů, nebo zcela postrádá pointu a význam a má čtenáře pouze zanechat s pocitem, že právě ztratil úplně zbytečně několik minut svého života. Dvě zbylá Kovyho videa jsou pak ve stejném duchu.

Kromě Kovyho na RPF o své osobě reagovala i spousta jiných českých youtuberů. Youtuber Vadak například v jednom ze svých videí¹⁰⁰ využil RPF o sobě samém k sebepropagaci s tím, že fanoušky vyzval, aby o něm napsali na Wattpad povídku, za kterou mohou vyhrát jeho merch. Youtuber MaTTem zase natočil video¹⁰¹ o povídce, která pojednávala o něm a o jeho dvou kamarádech, taktéž youtuberech. Společně ještě s dalším youtuberem ve videu povídku čtou jako scénář a obsahu se posmívají. Dá se proto předpokládat, že čeští youtuberi se v první řadě těší pozornosti, které se jim skrze RPF dostává, neboť se i přes menší nesouhlas nestydí RPF zahrnovat do svého vlastního obsahu.

8.3 Babica, Zdeněk Pohlreich a ship Ivana Bartoše s Vítem Rakušanem

Jiří Babica je český kuchař, který se proslavil svým pořadem *Babicovy dobroty*. Vařil různé recepty, některé poněkud bizarní, avšak do myslí diváků se zapsal tím, že k ingrediencím někdy dodával, čím je mohou nahradit, pokud je doma nemají. Např. Zdeněk Pohlreich na Babicu v jednom ze svých pořadů¹⁰² udělal parodii, kdy hlasem napodobujícím opilce říká: „Já vám teďka ukážu, jak se dělá vomáčka z citrónu. Kdybyste neměli citrón, tak tam dejte limetu, kdybyste neměli ani limetu, tak tam nedávejte nic.“ Babica se v roce 2020 přesunul z televizního kanálu Prima na YouTube, kde si založil kanál Babicova televize. Tam se mu podařilo proniknout do povědomí

¹⁰⁰ NEJDIVNĚJŠÍ FANFIKCE. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=McRLxgoLR8o&ab_channel=VADAK.

¹⁰¹ NAŠE GAY FANFIKCE... Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=2HJQSj37sA0&ab_channel=MaTTem.

¹⁰² Zdeněk Pohlreich - parodie... Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=-JONtoHU9Eg&ab_channel=czmaterial.

mladé generace díky sérii videí s názvem *ICH BIN EIN GAMER*, ve kterých spolupracoval s youtubery, jejichž obsah se soustředil na počítačové hry. Nečekaná sláva 62letého kuchaře mezi mladou generací pochopitelně vedla k tomu, že se začal objevovat i v humorných RPF povídkách.

V archivu archiveofourown.org se nachází celkem dvě povídky. Uživatelka MisisMilbach napsala krátkou humornou RPF s názvem *Orgasmické knedliky Jiřího Babici*¹⁰³, kde se vyskytuje ship Babici a Horsta Fuchse. Byla zobrazena čtenáři zhruba stokrát. V anotaci se píše:

Speciálním hostem dnešního dílu pořadu Babicovy dobroty je Horst Fuchs, legenda teleshoppingu. Horst neodolá Jirkovo mužné kráse a bude se mu snažit prodat své tělo za výhodnou cenu.

Uživatelka Aileeah ze stejného archivu napsala na Babicu drabble, povídku o sto slovech, s názvem *Umučení Mistra Babici*¹⁰⁴:

„Dneska si uděláme marakujovej dezert, abysme to měli ázijský!“ popotáhne hlasitě Mistr a utře si baňatý nos do rukávu.

„Marakúja, to je vlastně taková jako papája, Američani jí říkají pešnfrujt, jakože vášnivý ovoce, chápete,“ lascivně mrkne do objektivu, až se kameramanka opotí. „A u nás se jí říká taky mučenka, protože ji ve středověku používali na mučení lidí!“ mohutně si přihne ze sklenice, která nevypadá, že je v ní jen čaj.

„Takže vezmete šlehačku,“ popadne bílou tubu, „a když nemáte šlehačku, tak tam dejte sojovou omáčku! Nebo kečup! Nebo sardinky!“ oči se mu maniakálně lesknou. „A nešetřete! Chachachá!“

Zásah, umučena.

Uživatelka Wattpadu MoyaParveen zase napsala krátkou humornou RPF s názvem *JB +JB FF*¹⁰⁵, do které zahrnula Jiřího Babicu, chlapeckou skupinu Jonas Brothers, Jiřinu Bohdalovou, Justina Biebera a Jamese Bonda, a to na základě jejich stejných iniciál.

¹⁰³ Orgasmické knedliky Jiřího Babici. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/47564011/chapters/119875360>.

¹⁰⁴ Duben, měsíc drabble. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/46169932/chapters/116388649>.

Přesuňme se však od Babici ke Zdeňku Pohlreichovi. Pohlreich je také kuchař, ale i bavič a především vlastník několika podniků, z nichž je zřejmě nejznámější luxusní restaurace Café Imperial. Pohlreich se proslavil v televizním pořadu *Ano, šéfe!*, který byl inspirovaný britským pořadem *Ramsay's Kitchen Nightmares*. Pohlreich v pořadu jakožto kuchařská celebrita navštěvoval restaurace, jež se potýkaly s problémy, a snažil se jim pomoci. K zaměstnancům byl často velice hrubý (stejně jako Ramsay ve svém pořadu) a divákům v hlavě utkvělo mnoho zábavných hlášek i příhod, např. když jeden z učňů babičce „omylem“ schoval řetízek do jiného hrníčku¹⁰⁶. Kauza s řetízkiem pobavila hlavně mladou generaci a tato popularita se pochopitelně projevila i ve Wattpadové tvorbě několika autorů. Profil Judy_Halen_Lama, na němž působily tři autorky zároveň, uveřejnil jedno jediné dílo, kterým je RPF a crossover s názvem *Nic nás nerozdělí*¹⁰⁷. Povídka má tři velice krátké kapitoly a nikdy nebyla dokončena. Autorky měly v plánu ship Dubínka, postavičky z dětského loutkového pořadu z roku 1995, a Zdeňka Pohlreicha. Ve třech kapitolách se dozvídáme, že si Dubínek našel novou práci jako kuchař v jednom z Pohlreichových podniků. Povídka se dočkala 416 přečtení.

Na závěr bych rád uvedl povídku, kterou považuji mezi českými RPF na české osobnosti za jednu z nejpovedenějších. Na archiveofourown.org ji napsal uživatel mariana815. Svému příběhu dal název *Podvod*¹⁰⁸ a shipuje v něm politiky Ivana Bartoše a Víta Rakušana. Povídka má 5 077 slov, 1 283 zobrazení a tematizuje událost z roku 2021, kdy údajně Vít Rakušan a další zástupci hnutí STAN porušili koaliční dohodu s Piráty¹⁰⁹.

Koalice se hroutí. Tak by asi Ivan popsál, co následovalo, když byl několikrát upozorněn na možný podvod ze strany Starostů. Mizérie s ním vyloženě zametá, vztek ještě roste, nedostal od Vítka jedinou větu vysvětlení. Jeho nervy definitivně vypovídají službu, když se s Vítkem setká v

¹⁰⁵ JB +JB FF (jednodílovka). Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/82764014-jb-%2Bjb-ff-jednod%C3%ADlovka>.

¹⁰⁶ Ano, šéfe! - Zdeněk... Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=0MrRMa2MHx8&ab_channel=FTVPrima.

¹⁰⁷ ~Nic nás nerozdělí~ (Zdeněk Pohlrei... Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/247782232-%7Enic-n%C3%A1s-nerozd%C4%9B1%C3%AD%7E-zden%C4%9Bk-pohlreich-x-dub%C3%ADnek>.

¹⁰⁸ Podvod. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/36207334>.

¹⁰⁹ Zradil STAN Piráty?... Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/pirati-krouzkovani-stan-volby-predseda-stan-rakusan.A211101_104616_domaci_remy.

kanceláři mimo dohled kohokoliv dalšího. Vyústění napjaté situace však dopadne jinak, než by si troufl odhadovat.

Povídka začíná tím, že se postava Ivana Bartoše ve své kanceláři rozčiluje po zjištění, že jej Vít Rakušan nejspíš podvedl porušováním koaliční dohody. Do kanceláře vstoupí Rakušan, muži se začnou hádat a Rakušan ve snaze kolegu přesvědčit, že by ho nikdy nepovedl, neplánovaně vyjádří své city. Bartoš k tomu nestihne nic říct, neboť Rakušan z místnosti uteče. Týdny se sobě muži vyhýbají, dokud jednoho dne Bartoš Rakušana nenavštíví v jeho kanceláři. Bartoš se mu přizná, že ho také miluje, načež se vášnivě pomilují u radiátoru.

Trvalo, než pravdu přiznal sám sobě, než se s ní smířil, leč nyní už věděl. Když potom krátce po půlnoci odcházeli, věděl i to, že se přede dveřmi nerozdělí. Nerozloučí se a nepůjde každý svoji cestou. Vítek objal svého partnera, teď už nejen koaličního, ale jak doufal, i životního. Ivan s jistotou věděl i to, že od Vitka nikdy žádný podvod nepřijde. Odevzdal mu svoje srdce, svoji duši i tělo, sám sebe. City, které se jej zmocnily, neuměly lhát. Položil se do jeho náruče. Vždycky tu pro něj byl, vždycky k němu byl upřímný. Vzájemná náklonnost je provázela, když šli tichou ulicí, ruku v ruce, úsměv na rtech. Před nimi se tyčila ještě spousta překážek, ale stačil jediný pohled, jediný polibek, aby jim došlo, že je společně zvládnou překonat.

Touto ukázkou povídka končí. Okomentovalo ji celkem 5 čtenářů. Uživatelka ArcheaMajuar se v jednom dokonce označuje za „Bartošana“, z čehož se dá usoudit, že má Ivan Bartoš nejspíše svůj vlastní fandom, který má zájem o povídky obsahující jeho jméno.

9 Závěr

Cílem mé práce bylo seznámit čtenáře s fanfikcemi, Real Person Fiction a s fandomem jakožto virtuálním prostorem, ve kterém tyto fanouškovské povídky vznikají. Bylo ukázáno, že rozdíl mezi derivativními díly a fanfikcemi spočívá především v tom, že fanfikce vznikají v rámci fandomu a jsou to neautorizovaná díla, která autorům nevynášejí zisk, a také že žánr fanfikce je založený na principu používání již existujících postav, prostředí, námětů atd. z původních děl. Představili jsme si klíčové žánry a subžánry, které ve fanfikci figurují, na nichž bylo očividné, že fanoušky v první řadě zajímají způsoby, jakými jsou vztahy postav v povídkách tematizovány. Vysvětlili jsme si, proč je hlavní motivací fanoušků k psaní fanfikce kombinace uctívání a frustrace z jejich objektu zájmu, a že čtenáři fanfikce čtou primárně proto, aby mohli setrvávat ve svém oblíbeném fikčním světě. Zabývali jsme se i tím, jak se z derivativních děl vyvinuly fanfikce, od čehož nejde oddělit vývoj samotného fandomu, kdy jsme první sdružení fanoušků podobná dnešním fandomům našli ve sdruženích kolem děl Jane Austenové a příbězích o Sherlocku Holmesovi. Ukázali jsme si, jak moderní mediální fandom a fanfikce přešly z tištěných fanzinů na internet mimo jiné kvůli tomu, že pro fandom a existenci fanfikce je důležitá komunikace mezi samotnými fanoušky.

Fanfikci jsme si na začátku definovali, ale jak se v průběhu mé práce ukázalo, některé části uvedené definice jsou autory a archivy fanfikcí částečně porušovány. Zjevné to bylo především u výměru, že fanfikce jsou neautorizovaná díla, která svým autorům nevynášejí zisk, kdy některá díla, která začínala jako fanfikce, byla za použití tzv. setření čarového kódu zbavena identifikovatelných propojení s původními díly a následně vyšla jako originální knihy anebo byla adaptována jako filmy a seriály. Tento výměr také částečně porušují některé archivy fanfikcí, které k příběhům umisťují reklamu, což sice nevede k tomu, že by na příbězích vydělával sám autor, přesto se stále jedná o generování výdělků.

U Real Person Fiction jsme si vysvětlili, že se od fanfikce liší zejména tím, že kánonem nejsou původní díla, ale mediální obrazy skutečně žijících osob. Na konkrétních příkladech povídek jsem ukázal, proč je na Real Person Fiction nahlíženo jako na kontroverzní tvorbu, kdy jsou osobnosti, resp. postavy reprezentující osobnost, často obdařeny zcela novými vlastnostmi a stavěny do nových pozic, např. kriminálků a

násilníků. Uvedli jsme si také způsoby, jakými na povídky reagovalo několik celebrit, kterých se týkaly, kdy některé celebrity povídky rozčílily, jiným přišly především zábavné, dalším přišlo dobré, že vůbec něco takového vzniká, a některé se dokonce pokusily Real Person Fiction využít k sebepropagaci. Nevynechali jsme ani ryze humorné povídky, které hravě a někdy až obscénně spojovaly hned několik českých celebrit a, v případě Dubínka z loutkového pořadu pro děti, i fiktivních postav. Ukázali jsme si povídku, která představuje politiky Ivana Bartoše a Víta Rakušana jako homosexuální pár, na čemž bylo vidět, že i dnes mohou fanfikce a Real Person Fiction sloužit jako nástroje sociální a politické kritiky.

Seznam literatury

ABBASOVÁ, Veronika. *FANFIKCE: Ženská literatura nového věku*. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, 2018. ISBN 978-80-7308-776-0.

DOLEŽEL, Lubomír. *Heterocosmica: fikce a možné světy*. Praha: Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0735-2.

HELLEKSON, Karen a Kristina BUSSE, ed. *Fan Fiction and Fan Communities in the Age of the Internet: New Essays* [e-kniha]. McFarland, 2009. Kindle Edition. ASIN: B002TUU0X6, ISBN-13: 978-0786426409.

JAMISON, Anne. *Fic: Why Fanfiction Is Taking Over the World* [e-kniha]. BenBella Books, 2013. Kindle Edition. ISBN 978-1-939529-20-6. ASIN: B00GF2SOR8.

JENKINS, Henry. *Pytláci textů: Televizní fanoušci a participativní kultura* [e-kniha]. Akropolis, 2019. #POPs. ISBN 978-80-7470-304-1.

MACEK, Jakub. *Fandom a text: fandom – subkultura textu: profesionální česká SF a F periodika před rokem 2000*. Fandom a SF. Praha: Triton, 2006. ISBN 80-725-4856-5.

Seznam internetových zdrojů

~Nic nás nerozdělí~ (Zdeněk Pohlrei... In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/247782232-%7Enic-n%C3%A1s-nerozd%C4%9B1%C3%AD%7E-zden%C4%9Bk-pohlreich-x-dub%C3%ADnek>

About Us. In: *The Republic of Pemberley* [online]. [cit. 2024-03-11]. Dostupné z: https://pemberley.com/?page_id=11874

AirBank Husbands. In: *FanPolis* [online]. [cit. 2024-03-19]. Dostupné z: https://fanpolis.fandom.com/cs/wiki/AirBank_Husbands

Amber Heard. In: *Moviedpedia* [online]. [cit. 2024-04-18]. Dostupné z: https://movies.fandom.com/wiki/Amber_Heard

Anální sonda anděla... In: *Archive of Our Own* [online]. [cit. 2024-04-18]. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/43452880/chapters/109237333>

Ano, šéfe! - Zdeněk... In: *YouTube* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=0MrRMa2MHx8&ab_channel=FTVPrima

Avengers v ČR [FF]. In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-03-17]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/158290813-avengers-v-%C4%8Dr-ff>

Beautiful Criminal || Liam Payne. In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/198687268-beautiful-criminal-liam-payne>

Diskuzní fórum FanFiction.net. In: *FanFiction* [online]. [cit. 2024-03-05]. Dostupné z: <https://www.fanfiction.net/topic/2872/156784689/About-Real-Person-Fiction>

Duben, měsíc drabble: Chapter 4: Umučení Mistra Babici. In: *Archive of Our Own* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/46169932/chapters/116388649>

Euphoria (01x03) - Harry Styles... In: *YouTube* [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=6UvWod-IIhw&ab_channel=Spotlight

FanFiction.Net. In: *Wikipedia* [online]. [cit. 2024-03-12]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/FanFiction.Net>

Friction over Fan Fiction. In: *Literary Review of Canada* [online]. [cit. 2024-02-10]. Dostupné z: <https://reviewcanada.ca/magazine/2008/07/friction-over-fan-fiction/>

George R.R. Martin: Hands off my characters. In: *The Sydney Morning Herald* [online]. [cit. 2024-04-28]. Dostupné z: <https://www.smh.com.au/entertainment/books/george-rr-martin-hands-off-my-characters-20131108-2x6fb.html>

Hogwarts didn't always have bathrooms... In: *Twitter* [online]. [cit. 2024-02-02]. Dostupné z: <https://twitter.com/wizardingworld/status/1081242428105998336>

JB +JB FF (jednodílovka). In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/82764014-jb-%2Bjb-ff-jednod%C3%ADlovka>

Když ne půjčku, tak mě?. In: *Tumblr* [online]. [cit. 2024-03-20]. Dostupné z: <https://www.tumblr.com/darksideoftheshipps/644494263281958912/kdy%C5%BE-ne-p%C5%AFj%C4%8Dku-tak-m%C4%9B>

Lost Boys [FF One Direction cz]. In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/23925537-lost-boys-ff-one-direction-cz>

Louis Tomlinson calls out... In: *Capital* [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.capitalfm.com/artists/one-direction-fanfiction-movies-harry-styles/>

Mavy - Nejšilenější fanfikce... In: *YouTube* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=c6UQCUVRyYA&t=4s&ab_channel=Kovy

My Lust || Larry ✓. In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/48127151-my-lust-larry-%E2%9C%94>

NAŠE GAY FANFIKCE... In: *YouTube* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=2HJQSj37sA0&ab_channel=MaTTeM

NEJDIVNĚJŠÍ FANFIKCE. In: *YouTube* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=McRLxgoLR8o&ab_channel=VADAK

Never end? / Cz - One Direction. In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-04-15]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/13512665-never-end-cz-one-direction>

Obrození 2.0. In: *FanPolis* [online]. [cit. 2024-03-19]. Dostupné z: https://fanpolis.fandom.com/cs/wiki/Obrozen%C3%AD_2.0

Orgasmické knedlíky Jiřího Babici. In: *Archive of Our Own* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/47564011/chapters/119875360>

Podvod. In: *Archive of Our Own* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: <https://archiveofourown.org/works/36207334>

Pořád jiná: Ze starý známosti. In: *YouTube* [online]. [cit. 2024-03-19]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=971A2siIsH0&list=PLTHgOv4ObtBain4XL_DIpsNEM55n9XJIQ&index=3&ab_channel=AirBank

Stan. In: *Merriam-Webster* [online]. [cit. 2024-04-10]. Dostupné z: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/stan>

Talk To Me » Elena & Derek (Crossov... In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-03-17]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/story/56640980-talk-to-me-%C2%BB-elena-derek-crossover-tvd-tw-%E2%9C%93>

TOP 100 MOST POPULAR... In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/610500473-just-another-book-about-harry-potter-ships-top-100>

Úlovky z Wattpadu. In: *Facebook* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ulovkyzwattpadu>

Úvodní stránka. In: *Wattpad* [online]. [cit. 2024-03-18]. Dostupné z: <https://www.wattpad.com/>

VLASATÁ, Tereza. *Harry and the Boys: Vliv videoklipů hudební skupiny One Direction na hvězdný obraz Harryho Stylese* [Online]. Brno, 2019. Dostupné také z: https://is.muni.cz/th/p2m0h/Bakalarka_prace_Vlasata_FINAL.pdf. Bakalářská práce. Masarykova univerzita.

Vychází magazín o populární... In: *Magaziny.cz* [online]. [cit. 2024-04-18]. Dostupné z: <https://www.magaziny.cz/novinka/vychazi-magazin-o-popularni-skupine-one-direction/>

Wattpad útočí! | KOVY. In: *YouTube* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=jBw3XqFv_ck&ab_channel=Kovy

Zdeněk Pohlreich - parodie... In: *YouTube* [online]. [cit. 2024-04-20]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=-JONtoHU9Eg&ab_channel=czmaterial

Zradil STAN Piráty?... In: *IDNES.cz* [online]. [cit. 2024-04-21]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/pirati-krouzkovani-stan-volby-predseda-stan-rakusan.A211101_104616_domaci_remy